Орган Руського Народного Союза в Америці

Свобода

В лучності сила!

SWOBODA

Рік XVII. Ню Иорк. Четвер, 24-го Червня 1909 Число 24 — Vol. XVII. New York, N. Y. Thursday, June 24. 1909. No. 24.

Від Головного Уряду Р. Н. Союза в Америці

Розмет за місяць Май 1909.

Від.	95.	Кравець Андрей, ум. 30,3 '09	$1000.00
,,	121.	Рула Юрій, ум. 12,4 '09.	1000.00
,,	12.	Дзюбак Сидор, ум. 18,4 '09.	1000.00
,,	121.	Ставровский Іван, ум. 22,4 '09.	900.00
,,	16.	Аньоловский Осиф, ум. 29,4 '09.	1000.00
,,	4.	Петрись Марія, ум. 25,4 '09.	1000.00
,,	86.	Сосницкий Еміль, ум. 25,4 '09.	1000.00
,,	147.	Бордуляк Гриць, ум. 3,5 '09.	500.00
,,	123.	Ґлух Афтанас, ум. 11,5 '09.	1000.00
,,	71.	Кубан Яків, ум. 11,5 '09.	1000.00
,,	139.	Копчак Марія ж. Павла, ум. 29,3 '09.	400.00
,,	1.	Радко Марія ж. Івана, ум. 14,4 '09.	400.00
,,	3.	Мосцївска Анна ж. Івана, ум. 28,4 '09.	400.00
,,	117.	Костюк Катерина ж. Івана, ум. 28,4 '09	400.00
,,	169.	Мосюрак Іван м. чл. Анни, ум. 10,5 '09	400.00
		Виплачено запомоги на суму	$11,400.00
		Платня головних урядників за Май -	190.00
		Адміністрація Союза за Май - -	118.88
		Весь розхід виносить	$11.708.88

Розмет платить 9904 членів на ціле посмертне (кождий по 1 дол. 11 цнт.) і 1424 членів на пів посмертного (кождий по 56 цнт.)

Крім того кождий член платить за орґан ,,Р. Н. Союза'' по 10 центів, на Резервовий Фонд по 2 центи, на Народний Фонд по 1 центї, на Фонд Бідних по 1 центї.

Член на ціле посмертне платить 1 дол. 25 цнт, а на половину посмертного 70 центів.

А. Шаршонь, гол. касієр. *С. Ядловский, гол. секр*

Дм. Капітула, гол. предсїд.

Високі цла.

Найважнїйшою під пору справою, около якої крутить ся тутешне полїтичне житє, се справа цлової тарифи, над якою довший час уже радять в Вашинґтонї. В конґресї Злучених Держав посеред полїтичних у нїм репрезентованих партій витворили ся три ґрупі: одна ґрупа стремить до задержаня старих, то є днесь обовязуючих цлових устав, друга ґрупа стремить до часткового або і цїлковитого обниженя тепер обовязуючого цла, а трета ґрупа, сторонництво капіталу, стремить до заложеня як найвисшого цла на ввожені в границї Злучених Держав товари.

Се послїдне сторонництво, як виходить з дотеперішних усїх ухвал і постанов конґресу є найсильнїйше. Послугуючи ся прінціпом: ,,Хто смарує, сей і їде'', та шафуючи на всї сторони утертою фразою: ,,високі цла суть доконечні, аби тутешних робітників охоронити перед тандидою заграницї'', воно усякими способами старає ся перевести свої ухвали, щоб потом їх трости змогли перетопити на звенячу монету.

Приклонники високого цла, поплечники всемогучого капіталу, які з запалом переконаня в правду того, що говорять, старають ся в робітника впоїти віру в свої слова, старають ся в поїти в нього переконанє, що тільки вони дбають о добро робітника, переморгують ся знаючо між собою неначе сї староримські авґури, що тїшили ся, як що їм поталанило вмовити в люд настоящу брехню.

Чи в самій річи заробіток американського робітника в часї обовязуваня високого цла був такий знаменитий, як про се торочать поплечники тростів? Після послїднього цензусового справозданя про стан заробітників в Злучених Державах, з загального числа усїх робітників 3,297.819 ледви 51.728, — отже навіть не цїлих два процент — діставало тижневої платнї 25 долярів і висше. Натомість 132.000 робітників і робітниць діставало тижневої платнї менче як три доляри, 150.440 платню поміж трема а чотирма долярами тижнево, 19.243 від чотирох до пятьох долярів тижнево і т. д. Найбільше число робітників, бо 65.000 або 14 процент з загальної суми зарабляло від 12 до 15 долярів в тиждень. Але тижнева платня не є нїколи такою, на яку робітник в дїйсности заслужив та вона не є нїколи сталою. Тижнева платня муляра, що належить до юнїї виносить 30 дол. або річний заробіток повинен-би виносити в нормальнім станї суму 1.560 дол. Тимчасом, коли муляр заробить на рік 700 до 800 дол. то є дуже вдоволений.

І до конґресових справоздань подає, що якийсь сенатор з полудня заявив, що денний заробіток робітника в полудневих стейтах в богато случаях не переносить суми 50 до 57 центів!...

Чи скалї платнї за границею є в дїйсности так небезпечна для американського робітника? Чи американський промисл, який жалує ся на ,,вишрубовані вимоги'' робітника, дав сьому робітникови хотяй-би частинку зі своїх кольосальних чистих зисків? Все, що американський робітник зложив і дїпняв в часї ,,добрих часів'' — усе те стратив в тяжкій роботї о підвисшенє платнї. До сего приневолює робітника — безнастанно ростуча дорожнеча усего того, що є необхідне до житя, та нові предмети ужитку, які виробляють ся по фабриках, що власне дають йому сю ,,вишрубовану'' платню. І не о се нам йде, кілько хто зарабляє, але о се, чи він зі свойого заробітку зможе ще відложити на старі лїта або ,,чорну годину.'' А се власне в Америцї є найгірше, що в більшій половинї фабрик і заводів нема місця для людий, що переступили 40-ий рік житя.

Правда —, платня робітника в Европі не є так висоба як платня робітника в Америцї. Однак низена плавня зовсїм не означає, що-б там робітники мали гірше удержанє. Противно: там воно є дешевше по причинї низького цла на спроваджувані з загнаницї средства житєві. Кромі сего в Европі нема такого запотребованя люксусових річий, як в Америцї. Тут кождий робітник, хотяй-би він зарабляв і 9 дол. тижнево, має зараз свої ,,парльори'' уладжені в спосіб, на який в Европі ледви чи позволив-би собі який капіталїст. Кромі сего також є загальним, що тутешні вироби продають ся о много дешевше, в Европі, як тут, в Америцї (Гляди трост годинникарський).

Що до тандити европейських виробів, про яку американські промисловцї говорять з іронїєю, то хотяйби навіть і в самій річи так було, що американські вироби суть лїпші від европейських, то ми се мусимо увзглядити з точки погляду самого робітника. Кождий знає, що робітника в Европі більше цїнить ся, що сей робітник в Европі користує ся лїпшою і гарнїйшою охороною прав, має більше поважаня у тих, для яких посьвячує свое здоровлє, час і житє. В деяких европейських державах, а переважно в тих, які вивозять свої продукти і вироби до Америки, працьодавцї суть приневолені убезпечувати своїх робітників на случай недуги або калїцтва, та суму убезпечень або в части, або навіть і в цїлости суть обовязані покривати з власної кишенї. В сей спосіб отже сей видаток треба дочислити до платнї, яку побирає занятий у них робітник, то і перестанемо дивувати ся, чому з европейських фабрик виходить не завсїгди першої якости товар.

Маємо отже відворотну сторону медалю. Капіталїст каже до працьодавця: Ухвалїт високі цла, а робітникам буде добре, вони дістануть високі платнї. Однак про се не говорять нї слова, що високі цла спричиняють дорожнечу усего потрібного до житя. Не говорять про се нїчого, що цла суть на се, аби тутешні капіталїсти могли вишрубувати цїни за артикули до як найбільше можливої при кункуренції висоти. Цла дуже мало приносять робітникам користи; а новіть в многих случаях суть шкідливі. Одиноками, яких інтереси підпирають високі цла, для яких виключного добра вони існують, се великі промисловцї, торговельники і фабриканти, яким цла віддають робітника в цїлковиту економічну залеглість, як уможливляють витягнути з нього цїле майно і усї соки.

Від Редакції.

По причинї навалу матеріялів просимо усїх Вп. дописувателїв про віча в справі М. Сїчинського о дрібку терпеливости. Усї сї справозданя пічнемо оголошувати друком в слїдуючім числї. Рівночасно пригадуємо усїм тим, хто не прислав еще підписаної петиції, о як найскорше присланє її, позаяк вони з 1-м липня безусловно мусять відійти на місце призначеня. В слїдуючім числї подамо поіменний виказ усїх тих братств, товариств і орґанїзацій, що прислали нам до сих пор підписані петиції.

При сїй нагоді мусимо напятнувати безхарактерно поступованє кількох ,,патріотів'', що то голосять проти підписуваня петиций такі максими: ,,не підписуйте ся, бо хто знає на що підуть сї підписи!...'' Говорячи таке, вони певно не здають собі справи, про яку їх бездонну глупоту і злобу сьвідчать отсї їх слова. — Панове — кого се тикає ся — тямте, що коли ви самі качаєте ся в багнюцї, то зараз не конче мусять усї другі бути подібні вам!... Сї слова кидаємо мимоходом, щоб опамятати декого — а коли вони не поможуть, з'уміємо ужити иньших средств.

Ред.

В справі „Душпастира".

Отсим повідомляю всїх П. Т. передплатників ,,Душпастиря'', що задля недостаточного здоровля, я мусів перестати займати ся менаджерством ,,Душпастиря.'' З днем 15. червня с. р. обняв обовязки менажера Всч. о. Николай Підгорецкий парох New York-у. Від тепер всї листи відносячі ся до заряду і гроші належить слати на дрес: Rev. N. Pidhorecki, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

З поважанем

о. А Улицкий.

= Задля родинних справ виїзджаю на якийсь час до Галичини з днем 1-го Липня (July) с. р. Тому даю до відомости всїм моїм товаришам і знакомим, що моя адреса буде така:

Токи, п. loco, Austria, Galicia.

З поважанем

Теодор Яворський,
адмінїстр. „Свободи".

ВОЛОДИМИР СВАТКО.

ПРО КОНЕЦЬ СЬВІТА.

(Дальше).

Коли се було сего ніхто з людий не памятає, не пишуть про се в старих документах ні в церковних хроніках. Не говорять про ту велику подію навіть перекази народні. Тоді доперва зачав образувати ся чоловік. Учені обчислюють що се велике зледоватїне землї, або як вони називають ледова епоха могла бути тому два мілїони лїт.

Такі то великі заверухи можуть повстати завдяки убуткови угляного квасу у воздусї. Отже вони вже були і тільки лиха накоїли живучому сьвітови. Сї леди винищили гарну ростинність північи, засипавши її собою. А треба знати, що перед ледовою епохою не так виглядала земля як нинї. На глубокій північи де в часах наших простягають ся безмежні країни ледові, процвитали гарні і пишні ростини і жили зьвірята. Цвило там давнійше житє. А нинї? Пустка, лиш леди і леди. Ні на найменьшій ростинцї не спинить ся око відважного подорожника. Куди глянь, всюди одна велика ледова і снїжна пустиня.

За причину сього уважає, як згадано, учений Екгольм убиток угляного квасу у воздусї.

А тепер мусимо застановити ся над тими чинниками завдяки яким раз більшає у воздусї угляного квасу, а другий раз убуває.

Дослїди учених виказують, що підчас кождоразового вибуху вулькана видобуває ся велика сила сего квасу і тоді входить він у воздух. Тодї й по думцї тих учених теплійше стає на поверхнї землї.

Але скількість того ґазу меншає що раз більше.

А меншає вона тому, що вглитають його ростини, які без него не могли-би жити. І мусіло-би дійти до того, що не сталоби квасу угляного у воздусї, во виду чого стало-би чим раз зимнійше і зимнійше...

А вульканн вибухають тепер дуже рідко і муть вибухати в будуччинї ще рідше. І заки вибухне знова слїдуючий вулькан, який внесе у наше воздушне море потрібний для нас углевий квас, може далеко піти зледоватїнє земської поверхнї. Великі ледові гори, які нераз уже надтягали з півночи посунуть нас дальше на полудне, та покрити собою будуть могли цїлу поверхню землї, змівши заразом увесь живучий сьвіт, який лиш на землицї нашій находить ся.

Чи буде так колись напевно?

Не знаємо але догадуємо ся лише і здогад наш має в собі много правдоподібности.

А хоть-би так і наступити мало, то чи піддавби ся чоловік тому нещастю?

Можемо сказати, що стріне він його гідно, як пристало на корону усього земського творива.

А то тим більше що таке зледоватїнє землї прийти може не за рік не за десять нї сто, але найскорше за цїлі тисячі лїт.

Як високо стане тоді потомок нинїшних людий культурою, на перед сказати не можемо, але вільно нам сподівати ся, що культура будучого приміром за 100.000 лїт чоловіка буде так могуча, що ми би її незрозуміли...

А додати до того треба і се, що зледоватїнє іти буде постепенно, поволеньки, а такого чоловікови бояти ся не буде чого...

Отже з того боку нам не можна вижидати кінця сьвіта...

Зледоватїня земської кори чоловік бояти ся не буде.

Але так само, як мала скількість углянного квасу у воздусї принести може зледаватїнє землї, так само і з другого боку велика його скількість принести може так много тепла, що стають леди які лише на землї находять ся та заллють собою землю...

Отже потоп готовий...

І той же потоп забрав би майже увесь людський рід. Бо поміркуймо. Є обчислене, що якби стопив ся увесь лїд, який находить ся на поверхнї нашої землицї, то із води виставалиби не многі місця, а саме лише високо понад нинїшний уровень моря положені.

Сї місця були-би за скупенькі, аби помістити на собі не то увесь сьвіт живучий, але хотяй би тільки рід людський.

А чи таке стати ся може?

Ми сказали уже висше. Таке цїлковите стопнїнє усього снїгу та леду, які покривають поверхню нашої землї, наступить тоді, коли прибуде до нашого воздуха дуже много угляного квасу, а сей витворить тепло, в якім лїд і снїг будуть мусїли потопнїти.

А деж добути такої сили угляного квасу?

Ми попередно вже згадали, що викидають його з себе вульканн. Але такі вибухи, які мають місце нинї, хотяй уже дуже грізні та страшні, за малі та незначні суть, аби дати стільки угляного квасу, скільки потреба до стаяня усіх ледів. Що так є, бачимо й нинї. Вулькани вибухають майже що кождих пару лїт, а прецінь снїги і леди обох бігунів не думають навіть топити.

Отже від нинїшних вульканів не маємо що ждати й бояти ся нещастя потопу сьвіта.

Хиба би вони побільшили свої вибухи...

Се так дуже скоро наступити не може. Як виказує наука, будуть дійсно в будуччинї більшати вульканічні вибухи, але коли саме дійдуть вони до такої сили, що викинути зможуть із себе стільки потрібного до потопу сьвіта квасу угляного, не знати і обчислили годї. В кождім разї не за 100 нї за 1000 а за сотки тисячів або цїлі мілїони лїт...

Але біда неспить і нещастє може прийти неждано і нагло з иншого боку, а саме від комет.

А то так, що коли увійде в наше воздушне море комета, яка в собі має дуже много квасу угляного, то почне тоді теплїти і таяти стануть напрасно леди, вода ме підносити ся чимраз висше і висше, а народ неприготований, втікати ме на криші хат, горбки та гори...

А вода підступати буде долї та забере усе, до чого дістане зеркалом своєї поверхнї.

Зістануть лиш малі острови на сїм безкраїм океанї вод, острови набиті густо-густо утїкачами-людьми, які полишили усе, аби лише уратовати житє своє...

Але не на довго...

Пливати будуть тисячі кораблїв по бурливих а мутних водах, як ті блудні тїла небесні по просторах вселенної...

Але і то не довго...

І для тих, що на горах, тай для тих, що схоронили ся на кораблї, кінець прийде, бо й мусить прийти...

Не стане їдла для них. Не було часу його приготовити та поміркувати над радою в нещастю...

Стануть усї над пропастию, на границї смерти...

Родови людському та усьому надземному надійде кінець неминучий.

Лиш могутний та бурливий, безкрайнїй океан бити ме филями о вистаючі по над його уровень острови, та нищити їх буде немов би завадою стояли для него...

А на филях могучих уносити буде пусті та без керм кораблї і кидати ме ними океан могутнїй, як легонькими та мізерними лушпинами...

Як бачимо, того рода конець сьвіта є можливий. Але чи наступить коли? Сего не можна сказати. Коли причина його буде лежати в вульканах, то стати ся може се за дуже довгенькі віки, коли-ж в кометах, то прийти сей потоп може в кождій хвилї, а що найстрашнійше: ненадійно, нечайно...

З того боку він тим більше страшний для людського роду...

Гроза Комет.

Дого-довгенько трівожили сї тїла небесні мешканців, нашої землицї. Вже в дуже давних часах стрічаємо у писанях ріжних народів трівожні згадки про них. І не диво. Наука, яка природно толкує усяке явище чи то земське, чи небасне, була тодї що й но в пеленках. Вузонький сьвітогляд старинних та сила забобонів не давали на сї явища ясних толкувань, а нарід триманий в кайданих пересудів, видів у гождому не тільки незвичайному, але навіть найбуденнїйшому янищу, якусь надприродну силу, яка виступає у всяких таємних видах ко для построху, то для кари грішних жителїв землї. Не диво отже, що про деякі явища небесні маємо найдивовижнїйші перекази із давних, давних лїт. А що як що, то комети могли сотворити дивовижні перекази та толкованя. Се явище само собою незвичайне, небуденне, та не просте, а що більше виступає для голого ока нечайно, неначе яка язва сотворена і викликана надприродною силою. Не диво тому, що її поява комети переймала до кости давнї народи, що в них бачив чоловік заповідь чогось страшного і предтечу заглади — кінця сьвіта.

Заки приступимо до витолкованя того явища небеснего, та до обговореня можливих шкід, які воно землї учинити є в силї, хочемо в коротких бодай словах подати погляди на них, які витворив чоловік в часах давнїйших, та ті дивовижні віруваня наших прапрадідів, якими вони їх окривали.

Найдавнїйші погляди на комети були річ ясна неприродні, на нічім не оперті. Згадки про них стрічаємо так, у грецьких як і у римських старинних писателїв у Аристотеля, Ціцерона, Плїнія і Зероілія. Се всї вони задивлювали ся на справу комет однаково. От приміром Арістотель оден із найбільше учених старинного сьвіта, який задивлював ся на усї прояви сьвіта розумно, висловлює не дуже боязкі думки про появи комет. Він каже, що вони є звичайно найприроднїйшою появою воздуха, та що не можуть принести великої шкоди.

Але голос і толкованє Арістотеля не були власностію ширшого загалу людий. Його голос не був навіть доступний для ширших верств суспільности і тому мало хто про його погляди знав.

Нарід як нарід. Завсїгди чув і бачив над собою кару на землї, та так звик до неї, що і появу комет не толкував інакше як погрозою або зісланем небесного бича з гори.

В роцї 1456 появила ся комета, яка грізно переняла людий. Кождий ворожив, що прийдуть тяжкі часи, що се є заповідию кари за безбожне житє. Римський папа Калїкст III. установив задля сеї появи осібні бологослуженя та наказав дзвонити в костелах в полудни. Сей звичай дзвоненя перейшов в ужитє і затримав ся й до нинї у католиків латинського обряду. Того то року непали Турки та облягли Білгород, та вимордували много християн. Се власне було причиною, що появу комет почато толкувати заповітию воєн.

Дуже много грози приписувано кометї з року 1648, яка появила ся на Українї. Вірено, що пинесе вона великі війни та полґе ся много крови. А були се часи — як знаємо з історії — бурливі та несупокійні. Була то хвиля, в якій український народ був змушений з оружем в руках боронитх ся о кращу долю. Сї війни які випали підчас появи комети, утвердили народ наш в пареконаню, що воďожаеь вони великий пролив крови і довголїтні війни.

Незвичайно много страху заляла за скіру поява комети з року 1680. Сподївано ся загально, що наступить що найменьше кінець сьвіта. З тої нагоди вибили навіть медаль у Цуріху, на якім стоїть написано: ,,Ся зьвізда ворожить много зла, покладай ся на Господа, він паремінить''. На щастє не випало в сїм роцї нічого незвичайного, хиба слїдуюче: Сьогож року стала ся незвичайна пригода, як оповідак аж папський нунцій Journal de Savauts.: Ото курка, що не несла ся, знесла нараз яйце в виді комети...

Учений англїйський з того часу, котрий називав ся Whiston, виміркував, що ся комета з року 1680 повтаряє ся раз в раз що кождих 575 лїт, та що завсїгди приносила зі собою много лиха. На нічім неоперті погляди сего ученого продовжає Француз Alembert. Він пераглядав усї старинні книги і оголосив, що Whiston мав повну слушність. Що комета ся спричинила походи хрестоносні, трясенє зехлї за панованя цїсаря Юстинїяна, смерть Цезара, троянську війну а навіть потоп...

(Дальше буде).

Свиньства з мясом

Дня 10-го с. м. нараз зрезиґнував зі свойого уряду санїтарного комісаря в С. Люіс, д. І. Ф. Гармс, який сей уряд займав від півтора року. Його резиґнація є в звязи зі шкандальними свиньствами, які він оголосив про тамошні різнї.

Рівночасно зі своєю резиґнацією він написав лист до мінїстра рільництва Вілзона, у якім пише, що не може погодити зі своєю совістию дальше справоване уряду мясного інспектора в Ст. Люіс, позаяк його праця є безцїлева а уряд його лишень посьміховиском по причинї, що всякі державні надінспектори покривають всї свиньства властителїв різалень.

70 до 80 процент того мяса, яке властиво повинно і мусїлоб зі взглядів санїтарних бути сконфіскованим і знищеним, йде на торговицю.

У дальшім тягу свойого листа пише Гармс про таку неімовірну подію. Мясні комісарі узнали 1500 фунтів смальцю зовсїм непригожим до ужитку і казали сей смалець спустити до каналу. Але надкомісар станув в оборонї тросту. І ось відпливову діру каналу затикають, застиглий смалець добувають з каналу, перетоплюють на ново, пакують в бочки і він йде по склепах, заосмотрений написею: ,,Оглянений і узнаний за добрий урядом Злучених Держав''!!!...

Шеф-інспектор Clauen, коли його інтервенїовано в сїй справі, заявив вправдї, що факт описаний висше є трохи переборщений, всеж таки наконець признав, що подібні факти зі смальцем не належать до особенностий...

В другім листї зверненім також до мінїстра рільництва Вілзона звертає сей самий його увагу на иньші случаї. І так 1-го цьвітня с. р. лїкарі Graham і Stingley мясо одинайцять вбитих волів узнали за нездатне і шкідливе для здоровля, та зарядили його знищене. На другий день сї самі узнали вже мясо з шістьох волів за добре, мимо того, що сам суперітендент різальні заявив, що коли-б був присутний попередного дня, то нї хвилини не вагав-би ся викинути усїх сих 11 волів. ,,Я бачив — пише Гармс дальше — як здохаючі корови і воли значено інспекційними печатками як пригожі до різаня на мясо. В віддїлах, де виробляють ковбаси, панує скрайне нехлюйство. Кишки наповняє ся мясом і виробляє ся з них ковбаси, невичистивши їх належито; так само уживає ся невичищених жолудків; мясо, впавше на нехлюйну, замургану підлогу підносить ся, і без ополоканя, без очищеня, пакує ся в ковбасу. Усе те діє ся за відомом властий, наколи навіть чи не за їх згодою. Коли на се звертає ся їх увагу, чує ся звичайно стереотипову відповідь: ,,Нарід, що їсть такі річи, є за лїнивий, аби їх самому собі в дома приготовити, та не заслугує на нїчо лїпшого!'' Раз сконфіскував мясний інспектор 6000 до 7000 фунтів вудженого мяса, позаяк воно було вже так зіпсуте, що аж цїлком скваснїло; чотирох других інспекторів, яких покликано, се саме осьвідчили, мимо того однак надінспектор заявив, що мясо є зовсїм добре...''

Справоздане касове „Рус. Нар. Союза" за місяць Цьвітень 1909 р.

Від.	Місцевість	$	ц.
1	Shamokin, Pa.	395	15
2	Mount Carmel, Pa.	69	75
3	Olyphant, Pa.	295	60
4	Jersey City, N. J.	82	00
5	Mt. Carmel, Pa.	93	75
6	Brownsville, Pa.	126	25
7	McAdoo, Pa.	187	55
8	Elmira, N. Y.	52	20
9	St. Clair, Pa.	109	50
10	Ansonia, Conn.	133	60
11	Waterbury, Conn.	36	25
12	Yonkers, N. Y.	104	10
13	Troy, N. Y.	30	70
14	St. Louis, Mo.	134	25
15	Buffalo, N. Y.	43	75
16	Lansford, Pa.	264	60
17	West Pawlet, Vt.	36	50
18	Seymour Conn.	37	50
19	Priceburg, Pa.	84	75
20	Jessup, Pa.	81	60
21	Mayfield, Pa.	18	75
22	Manown, Pa.	3	75
23	Homestead, Pa.	54	25
24	Shamokin, Pa.	21	95
25	Trauger, Pa.	66	00
26	Belle Vernon, Pa.	44	75
27	Glen Lyon, Pa.	66	90
28	Mahanoy Plane, Pa.	196	80
29	Rhone, Pa.	38	30
30	Breslau, Pa.	106	79
31	Eleanor, Pa.	48	75
32	Trauger, Pa.	65	50
33	Northampton, Pa	252	94
34	Old Forge, Pa.	31	60
35	Whitney, Pa.	57	50
36	Scottdale, Pa.	52	70
37	Chisholm, Minn.	61	80
38	Auburn, N. Y.	111	53
39	Syracuse, N. Y.	73	55
40	Scranton, Pa.	72	30
41	Westmoreland, Pa.	46	55
42	Passaic, N. J.	83	90
43	Simpson, Pa.	45	25
44	Mt. Carmel, Pa.	13	75
45	Philadelphia, Pa.	43	60
46	Plymouth, Pa.	210	95
47	Ambridge, Pa.	78	45
48	McKeesport, Pa.	136	35
49	Powhatan, W.Va.	25	75
50	Desloge, Mo.	11	25
51	Yatesboro, Pa.	47	50
52	Holyoke, Mass.	65	95
53	Pittsburg, Pa.	262	75
54	Terryville, Conn.	17	00
55	Carnegie, Pa.	102	80
56	Allegheny Pa.	57	20
57	Cohoes, N. Y.	30	05
58	Ramey, Pa.	120	49
59	Leinsering, Pa.	42	25
60	Baltimore, Md.	6	95
61	Dunlo, Pa.	108	10
62	Monessen, Pa.	115	30
63	Ford City, Pa.	100	05
64	Gradatim, Pa.	5	00
65	Elizabeth, N. J.	140	80
66	New York, N. Y.	52	40
67	Butler, Pa.	190	15
68	Ansonia, Conn.	18	20
69	New York, N. Y.	42	10
70	Jersey City, N. J.	113	74
71	Franklin Furnace, N. J.	20	00
72	Alden Sta., Pa.	83	75
73	Providence, R. I.	23	82
74	Granville, N. Y.	18	75
75	Mt. Carmel, Pa.	31	85
76	Newark, N. J.	62	73
77	Yorkville, O.	23	75
78	Minersville, Pa.	214	95
79	Meyersdale, Pa.	28	20
80	Pleasant Valley, Pa.	86	65
81	Baltimore, Md.	22	50
82	New Alexandria, Pa.		
83	Carnegie, Pa.	11	70
84	Canonsburg, Pa.	64	60
85	Hazleton, Pa.	175	05
86	Olyphant, Pa.	82	36
87	Lancaster, N. Y.	29	55
88	Cross Fork, Pa.	14	95
89	Simpson, Pa.	22	50
90	Centralia, Pa.	27	20
91	McKees Rocks, Pa.	100	93
92	Taylor, Pa.	142	65
93	Newburgh, O.	18	75
94	New Britain, Con.	63	20
95	Beavers Meadows Pa.	69	50
96	Pittsburg, Pa.	84	05
97	Marion Heights, Pa.	18	20
98	Shenandoah, Pa.	35	70
99	Wilkes Barre Pa.	165	74
100	McKeesport, Pa.	30	85
101	Canonsburg, Pa.	7	55
102	Cleveland, O.	89	64
103	Export, Pa.	14	00
104	Perth Amboy, N. J.	127	00
105	Nicetown, Pa.	15	20
106	Chicago, Ill.	78	40
107	Sayre, Pa.	63	85
108	New York, N. Y.	91	55
109	Ellsworth, Pa.	43	90
110	Leetsdale, Pa.	36	25
111	Allegheny, Pa.	13	80
112	Newark, N. J.	9	05
113	New Florence, Pa.	52	90
114	Dunmore, Pa.	50	80
115	New Philadelphia Pa.	40	00
116	Chisholm, Minn.	18	50
117	New York, N. Y.	54	06
118	Pittsburg, Pa.		
119	Latrobe, Pa.	47	50
120	Spangler, Pa.	62	43
121	Trenton, N. J.	195	41
122	Trenton, N. J.	71	49
123	Scranton, Pa.	212	20
124	Ormrod, Pa.	37	70
125	Chicago, Ill.		
126	Beaver Dale, Pa.	48	00
127	Buffalo, N. Y.	21	45
128	Lorain, O.	18	20
129	Sykesville, Pa.	62	50
130	Pittsburg, Pa.	28	09
131	Buffalo, N. Y.	5	00
132	McKeesport, Pa.	56	30
133	Newark, N. J.		
134	Ernest, Pa.	40	00
135	Smoke Run, Pa.	181	56
136	Carnegie, Pa.	30	00
137	West Seneca, NY.	16	05
138	Philadelphia, Pa.	13	05
139	Oil City, Pa.	33	75
140	Youngstown, O.	53	50
141	Little Falls, N. Y.	22	35
142	Elizabeth, N. J.	41	75
143	Windber, Pa.	77	70
144	New York, N. Y.	31	05
145	Altoona, Pa.	21	25
146	McKees Rocks, Pa.	41	80
147	Allentown, Pa.		
148	California, Pa.	52	27
149	West Seneca N. Y.	23	75
151	Allentown, Pa.	11	05
152	Homestead, Pa.	99	50
153	Berwick, Pa.	15	85
154	Dunmore, Pa.	38	89
155	Perth Amboy, N. J.	27	45
156	Sheffield, Pa.	32	35
157	Donora, Pa.	55	85
158	New Kensington, Pa.	42	04
159	Herkimer, N. Y.	31	70
160	Jamaica, N. Y.	26	76
161	Tower City, Pa.	33	90
162	Scranton, Pa.	73	10
163	Scranton, Pa.		
	Edmonton, Alta.	27	15
164	North Hadley, Pa.	22	25
165	Chicago, Ill.	61	12
166	Barnesboro, Pa.	59	75
167	Cumbola, Pa.	22	10
168	Perth Amboy, N. J.	17	79
169	Scranton, Pa.	46	63
170	Chauncey, Pa.	19	35
171	Pittsburg, Pa.	9	35
172	Saltsburg, Pa.	12	14
173	Cleveland, O.	25	15
174	Oxford Furnace, N. J.	44	25
175	Detroit, Mich.	9	45
176	New Burgh, N. Y.	20	45
177	Vegreville, Alta., Can.	12	50
178	Manchester, N. H.	13	65
179	St. Louis, Mo.	50	85
180	Scarbo, W. Va.	16	75
182	Dixonville, Pa.	26	34
183	Sunderland Mass.	21	80
184	Whiting, Ind.	48	75
185	Hazleton, Pa.		
186	McAdoo, Pa.	38	75
187	Ford City, Pa.	17	55
188	Ginter, Pa.	28	80
189	South Fork, Pa.	42	73
190	Newark, N. J.	47	80
191	Troy, N. Y.	57	60
192	Herkimer, N. Y.	22	45
193	Red Star, W. Va.	12	50
194	Minneapolis, Min.	15	05
195	Peckskill, N. Y.	20	15
196	Whiting, Ind.	53	75
197	Swoyers, Pa.	54	00
198	Port Jerwis, N. Y.	51	10
199	Whiting, Ind.	31	55
201	Whippany, N. J.	17	95
202	Auburn, N. Y.	38	80
203	Brooklyn, N. Y.	32	75
204	New York, N. Y.	16	50
205	Emerald, Pa.	48	72
206	Ambridge, Pa.	11	35
207	Jeanetle, Pa.	69	75
208	Kingston, Pa.	68	90
209	Carteret, N. J.	77	97
210	Boston, Mass.	31	24
211	Stapleton, N. J.	27	05
212	Cleveland, O.	25	00
213	Bayonne, N. J.	26	15
214	McKees Rocks Pa	49	19
215	West Rutland, Vt	67	40
216	Hazleton, Pa.	48	75
217	Rochester, N. Y.	38	63
218	Santiago, Pa.	13	75
219	Keokee, Va.	15	15
220	Brooklyn, N. Y.	28	18
221	Chicago, Ill.	39	50
222	Mahanoy City, Pa	67	10
223	Port Buckley, Pa.	54	50
224	Belle Valley, O.	27	75
225	Desloge, Mo.	49	00
226	Hammond, Ind.	22	50
227	Derry, Pa.	30	75
228	St. Clair, Pa.	22	65
229	Scranton, Pa.	127	78
230	Monessen, Pa.	27	70
231	Scranton, Pa.	55	20
232	Hazleton, Pa.	46	60
233	Passaic, N. J.	50	70
234	Elizabethport, NJ	32	71
235	Rossford, O.	27	50
236	Ambridge, Pa.	13	40
237	Chester, Pa.	18	75
238	New Alexandria, Pa.	17	85
239	Philadelphia, Pa.	68	45
240	Portage, Pa.	25	25
241	Newark, N. J.	—	—
242	Harpersville, Pa.	18	90
243	West Pullman, Ill.	19	23
244	Bellefonte, Pa.	43	40
245	Trenton, N. J.	32	80
246	Crompton, R. J.	30	75
247	Wilmington, Del.	49	00
248	Coatesville, Pa.	43	00
249	Nanticoke, Pa.	34	25

Разом прихід за Цьвітень есть . . 13.723.66

РОЗХІД:

Посмертне по бл. п.

Анні Грицик, Ford City, Pa.	800.00
Івані Кравець, New Britain, Conn.	1000.00
Ільку Калабай, Pittsburg, Pa.	1000.00
Оресті Нецьо, Elmira, N. Y.	1000.00
Насті Конкольник, New York, N. Y.	100.00
Зузанні Лиґаш, Scranton, Pa.	1000.00
Семені Мецьо, Minersville, Pa.	1000.00
Николі Ґебуза, Jersey City, N. J.	1000.00
Михайлі Цаповчак, Leetsdale, Pa.	300.00
Мариї Беґала, Lansford, Pa.	400.00
Розалії Нестор, Ford City, Pa.	400.00
Насті Занько, New York, N. Y.	400.00
Запомога для:	
Василя Романишак, Oxford Fornace, N. J.	200.00
Василя Свистович, Plymouth, Pa.	100.00
Войтіха Сьвіржко, Baltimore, M. D.	100.00
Івана Грицько, Mt Carmel, Pa.	100.00
Сир. часть по:	
Стефані Нать, Tower City, Pa.	500.00
Петрі Ґалайда, Pleasant Valley, Pa.	500.00
Орґан Р. Н. С.	1.115.20
Надгорода місц. і гол. орґанізатора	137.38
Платня гол. Уряду	190.00
Решта за грамоти	270.00
Адміністрація Р. Н. Союза	122.35
Розхід за цьвітень есть	11.734.93

Зіставлене:

Прихід за цьвітень есть	13.723.66
Готівка в кін. марця остала	42.153.44
Разом прихід	55.877.10
Розхід за цьвітень есть	11.734.93
Готівка з кін. цьвітня остає	44.142.17
З того:	
Фонд сирітський виносить	26.270.25
,, резервовий	6.979.07
,, народний	2.150.95
,, бідних	2.830.95
,, розпорядимий	5.910.95
Разом	44.142.17

Д. Капітула предс.

А Шаршонь кас. С. Ядловський секр. фін

Справоздане касове Руск. Молод Союза за місяць Цьвітень 1909 р.

Від.	Місцевість	$	ц.
1	Shamokin, Pa.	11	65
2	Mt. Carmel, Pa.		50
3	Olyphant, Pa.	6	75
4	Jersey City, N. J.	6	65
5	Mt. Carmel, Pa.	2	75
6	Brownsville, Pa.		—
7	McAdoo, Pa.	7	60
8	Elmira, N. Y.	8	10
9	St. Clair, Pa.	5	50
10	Ansonia, Conn.	6	40
11	Waterbury, Conn	2	25
12	Yonkers, N. Y.	1	25
14	St. Louis, Mo.	5	70
16	Lansford, Pa.	8	30
18	Seymour, Conn.	3	32
19	Priceburg, Pa.	12	12
20	Jessup, Pa.	2	75
21	Mayfield, Pa.		50
24	Shamokin, Pa.		48
25	Trauger, Pa.	1	00
26	Belle Vernon, Pa.		25
27	Glen Lyon, Pa.	8	55
28	Mahanoy Plane, Pa.	3	50
29	Rhone, Pa.	4	75
30	Breslau, Pa.	3	35
33	Northampton Pa	28	30
35	Whitney, Pa.		25
36	Scottdale, Pa.	3	60
37	Chisholm, Minn.	3	50
38	Auburn, N. Y.	2	50
39	Syracuse, N. Y.	1	25
40	Scranton, Pa.	2	75
42	Passaic, N. J.	11	70
43	Simpson, Pa.	2	75
45	Philadelphia, Pa	1	00
46	Plymouth, Pa.	11	48
47	Ambridge, Pa.	2	06
48	McKeesport, Pa.	2	50
49	Pawhaton, W.Va	1	25
53	Pittsburg, Pa.	21	65
55	Carnegie, Pa.	2	25
56	Allegheny, Pa.	1	00
58	Ramey, Pa.	7	10
59	Leinsering, Pa.		50
60	Baltimore, M. D.	1	50
62	Monessen, Pa.	4	10
63	Ford City, Pa.	2	25
65	Elizabeth, N. J.	4	00
66	New York, N. Y.		25
67	Butler, Pa.	2	50
69	New York, N. Y.		25
70	Jersey City, N. J.	1	45
72	Alden Sta, Pa.	5	20
73	Providence, R. I.		68
81	Baltimore, M. D.		75
83	Carnegie, Pa.		25
85	Hazleton, Pa.	2	75
86	Olyphant, Pa.		75
87	Lancaster, N. Y.	2	15
88	Cross Fork, Pa.		20
91	McKeesRocks Pa		75
94	NewBritain Conn		25
96	Pittsburg, Pa.	4	25
97	Marion Heights, Pa.		75
98	Shenandoah, Pa	2	75
99	Wilkes-Barre, Pa	3	00
102	Cleveland, O.		25
104	Perth Amboy, N. J.	4	10
105	Nicetown, Pa.		50
106	Chicago, Ill.		50
107	Sayre, Pa.	3	25
108	New York, N. Y.		50
109	Ellsworth, Pa.		50
112	Newark, N. J.		25
116	Chisholm, Minn.		25
117	New York, N. Y.		25
120	Spangler, Pa.	3	25
121	Trenton, N. J.	21	15
123	Scranton, Pa.	2	25
126	Beaverdale, Pa.		50
127	Buffalo, N. Y.		25
128	Lorain, O.	1	00
129	Sykesville, Pa.	2	00
130	Pittsburg, Pa.	1	00
132	McKeesport, Pa.	2	00
134	Ernest, Pa.	2	00
135	Smoke Run, Pa.		25
136	Carnegie, Pa.	1	00
140	Youngstown, O.		50
144	New York, N. Y.	2	75
157	Donora, Pa.	1	75
169	Scranton, Pa.		50
172	Saltsbug, Pa.		50
188	Ginter, Pa	1	50
197	Swoyers, Pa.		75
213	Bayonne, N. J.	1	13
219	Keokee, Va.		50
222	MahanoyCity Pa	4	00
229	Scranton, Pa.	4	25
239	Phidelphia, Pa.		25
244	Bellefonte, Pa.	1	25

Дохід за Апріль $326.77

Зіставлене:

Прихід за цьвітень есть	326.77
Готівка з кінцем місяця марця остала	3.802.11
Разом прихід есть	4.128.88
Розхід:	
Платня секретарів	10.00
Готівка з кінцем цьвітня с р остає..............	4.118.88

Дм. Капітула, предс.
А. Шаршонь, касієр.
С. Ядловский, фін. сатр.

ВАЖНИЙ ПРОЦЕС.

В стейтї Конектікут, в містї Danbury слідуючого місяця рішить ся процес, якого вислід буде мати велитенське значінє для спілкового житя у Злучених Державах.

В отсім процесї йде справа про відшкодованє, о яке обжаловала фірма D. E. Loewe & Co. юнію капелюшників, яка свого часу проголосила бойкот товарів сеї фірми. В одній з низших інстанцій засуджено юнію капелюшників на заплачене відшкодованя в висоті 240 тисяч долярів. Велике число членів юнії було особисто інтересованих і особисто дїткнених сим присудом,, позаяк суд заняв їх власність, як доми, лоти, банкові конта і т. д., щоб в сей спосіб забезпечити ся, що юнія, якої вони суть членами в разї остаточного некорисного полагодженя для нього справи, заплатить наложених на ню отсих 240 тисяч долярів. Щоб охоронити майно поодиноких членів і людий, інтернаціональна юнія дала урядови запоруку на висоту сеї суми, так, що коли западе некорисне для юнії рішенє послїдної інстанції, то уряд займе сейчас зложену в нього запоруку.

Рішенє се западе — як згадано — десь в половинї слїдуючого місяця, і буде як тут є принято, міродайним в усїх подібних случаях. Кошти цїлого процесу виносять найменче яких 60.000 дол., а коли послїдна інстанція потвердить запавший присуд, то в такім случаю юнія капелюшників буде примушена заплатити 300.000 дол.

Вислїд сего процесу є незвичайно важний для усїх тутешних орґанїзацій, зачартерованих товариств і брацтв, позаяк після нього рішить ся о скільки член якогось товариства відповідає своїм приватним майном за скарги внесені проти товариства, якого він є членом.

В сїм процесї треба отже бачити не фірму і юнію капелюшників, але всї тутешні товариства і орґанїзації.

G 82

Ц-ий

ЧИТАЙТЕ!

На підставі ухвали Конвенції „Союза", кожде братство принапежне до „Союза", повинно мати отсї книжки:

1) Книжку членів (іменослов).
2) Книжку місячних складок.
3) Книжку касову і протоколову.

На сї книжки повинно кожде братство заслати 5 долярів до каси „Союза".

„SWOBODA“
(LIBERTY)
The Ruthenian Weekly
Published every Thursday at 184 Hudson., New York, N. Y.

Published by The Little Russian Nat'l Union of America.

Established 1893.

REV. P. PONIATYSHYN, Superintendent
411 Washington Ave., ELIZABETH, N. J.

ANTH. CURKOWSKYJ, editor
184 Hudson Str., NEW YORK, N. Y.

K. KIRCZOW, manager,
184 Hudson Str., NEW YORK, N. Y.

Terms: Two dollars a year.

Advertising rates furnished on application.

Entered as second-class matter December 21, 1906, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

„Свобода“

часопись для руського народа в Америці і орган „Р. Н. Союза“, виходить що тижня в четвер і коштує:

в Америці на 12 місяців $2.00
до стар. краю на 12 місяців $2.00
в Америці на 6 місяців $1.00

Оплачувати газету треба всегда з гори.

Гроші треба посилати в реджістрованім листі, або через експресовий, або почтовий money order (мoні ордер). Money order те, є картоку, котру дістанете від почтара або аґента на експресовім офісі, пішліть нам бо без того ми не годні гроший дістати.

Адрес:
„SVOBODA“
184 Hudson St., New York, N. Y.
Телефон 7074 Spring.

Хто хоче, щоби єго адрес змінити мусить подати нам, крім нового, також свій старий адрес.

Дописи просить ся писати лишень на одній стороні картки. Дописи непригожі до друку нищить ся, наколи з гори не було зазначено, що жадає ся її звороту і не було залучено марок на зворот.

Еще одна брехня „Вѣстника.“

В 21-ім числі ,,Американ. Русск. Вѣстника-а'', появила ся довжезна статя як допись з New Britain, Conn. під заголовком: ,,Побѣда правды надъ неправедливостью.'' Що там наплетено, то по просту страх і подумати; але щож, ,,кождому псови вдача по своєму брехати!''... Прийде пора, що і ми виясниме справу греко кат. церкви сьв. Тройці в New Britain, Conn. а на разі лишень тілько скажемо: Тіште ся нюбритенські угроруссы, коли се до ладу, тай коли вам так мало до втіхи потрібно, та коли ви першому лішпому дурисьвітови так легко віруте; ваша радість нам ні до кишені, ні з кишені; вона опісля пімстить ся на вас, бо тим сумнійший буде для вас конець, чим вчаснійша і неоправдана ваша радість.

З одним лишень не сьміємо звоікати. Ми есьмо морально з'обовязані повідомити наш загал та вказати на безчесну і безсумлінну лож ваших проводирів.

В згаданій висше дописи в ,,Ам. Русск. Вѣстник-у'' ми читаємо: ,,Генераль-викарий пріялъ о. Е. Волкая съ великою радостью, и наложилъ ему, чтобъ запрацовалъ добрѣ для нашого народа, и....'' Прочитавши таке, ми ѣздили сейчас до Преосвящ. Владики С. С. Ортинського з запитом, чи се може бути правдою, щоби Всесьв. адміністратор діецезії Гартфортської ,,приняв радісно о. Волкая'' та висказав ся так, як се було в ,,Вѣстник-у'',

У відповідь на наше питане подав нам Епископ лист від Вс. адміністратора діецезального (Rt. Rev. John Synnott D. D.) якого дотичний уступ в дословнім передруку звучить:

,,Citata verba: ,,recepit Rev. E. Volkay magna cum laeticia dixitque ei ut prospere laboret pro populo... etc... **sunt pura mendacia.** E contra recusavi **absolute** et dixi ei **claris verbis** e dioecesi Hardfordiensi discedere **immediate**. Cognovi bene quod dictus Pater E. Volkay non habuerit jurisdictionem in Chicago. **Egi relate ad eum uti agerem cum suspenso ac excommunicato.** Adictissimus servus in Christo — Joannes Synnott, Administrator.'' Лист сей звучить в дословнім перекладі як слідує: ,,Наведені слова: ,,пріялъ о. Е. Волкая съ великою радостью, и наложилъ ему, чтобъ працовалъ добрѣ для нашого народа''... і т. д. **суть чистою ложею.** Противно, я не приняв його **та в ясних словах** зажадав від нього аби він **безпроволочно** забрав ся з Гартфортської діецезії. Я про се знав добре, що сей о. Волкай не мав юрисдикції в Чікаґо. **Я поступив з ним в такий спосіб, як поступив-бим з кождим суспендованим і єкскомунікованим.** Відданий во Христі слуга, Йоан Синнотт, Адміністратор.''

З наведеного тут листа наглядно кождий побачить і може переконати ся, якими то підлими способами і брехнями воюють вороги нашого Епископа та на які туманьства народа пустила ся редакція ,,Ам. Русского Вѣетника,'' хотячи діпняти своєї скверної цїли.

Уряд гр. кат. церкви Пресьв Тройці в Ню Брітейн, Конн.

Конвенція „Собранія“.

(З „Душпастира“.)

На днях 3, 4 і 5-го мая с. р. відбувала ся в Микиспорт, Па. конвенція руської орґанізації ,,Собраніє.'' Ся конвенція була під многими зглядами дуже замітна.

Конвенція почала ся в понеділок рано 3-го мая. По Богослуженю зійшли ся делєгати 11-ох відділів, з яких складає ся ,,Собраніє'', до церковної галї, гарно на сю цїль прикрашеної. Над дверима церкви випали ся на знак торжества синожовтий прапор руський і звіздистий прапор американський.

Через три дни радили чесні делєгати над добром своєї орґанізації і на славу руського народа. Я, що пишу отсї стрічки, був вже за свого житя на ріжних мітинґах, зборах і конвенціях, но мало де видів я так красний порядок і такий запал, з яким радили делєгати на згаданій конвенції. Признане за се належить ся передовсім головному духовному управителю ,,Собранія'' місцевому сьвященикови о. В. Горзови, як також п. Іванови Браникови, головному предсїдателю.

Майном ,,Собранія'' завідувано за минувші два роки дуже сумлінно. Хоч більше членів померло, хоч робота йшла дуже лихо, хочь много членів вернуло до старого краю або розійшлось на инші місця, хоч отже загальне число членів зменшилось, но проте майно орґанізації побільшилось. Сей факт говорить про господарку головного уряду ліпше, як не знати які красні слова. І се як раз було причиною, що до уряду на будучі два роки вибрано знов майже тих самих людей. Треба було чути ці радістні оклики і оплески, коли із тайного голосованя вийшов майже одноголосно бувший головний предсїдатель п. Іван Браник. А коли нововибраний предсїдатель дякував своїм братям-делєгатам за довіре і любов, то в очах його і не одного з делєгатів заблисли із зворушеня рясні сльози.

Знаменитий був третий день конвенції тим, що ,,Собраніє'' яко щиро-руська орґанізація вибрала одноголосно і серед великого одушевленя нашого Преосьвященного Епископа С. С. Ортинського на свого покровителя. Справді, похвали гідна є ся орґанізація, котра уміє шанувати своє руське імя, котра свою власть духовну шануе і їй повинуєть ся. Инші народи мають свої держави, а ми бідні Русини, де лиш живемо на сьвіті, мусимо всюди служити другим. Все, що маємо — то віра і наш миловзвучний язик. Коли утратимо віру або наш язик, то перестанемо бути Русинами. Зрозуміли се дуже добре делєгати ,,Собранія'', що тілько при епископі може розвивати ся наша церков і наша народність в Америці і длятого станули при нім як один муж. Най буде за те слава делєгатам 6-ої конвенції ,,Собранія!''

Друга важна річ, яку ухвалено на сїй конвенції, була та, що за орґан ,,Собранія'' принято церковну часопись ,,Душпастир'', який що до змісту, форми і язика, єсть безперечно найкрасною рускою часописею в Америці.

Дай Боже, щоби ,,Собраніє'', яке так красно розпочало свою діяльність, росло і находило собі як найбільше прихильників серед заморських Русинів.

Делегат.

ДОПИСЬ.

З Wilkes-Barre, Pa.

1 Нова парохія греко кат. Галицьких Русинів в Wilkes-Barre, Pa. — 2 Товт умер, велика страта для „Москалів з під Горлиць“. — 3 Віче в справі М. Січинського. — 4 II. Велике народне віче в справах церковно просьвітних.

Відомо читачам ,,Свободи'', що в листопаді 1908. було перше велике народне віче в Wilkes-Barre, Pa. на якім обговорено справи нашої гр.-кат. церкви в Америці. Найблизшим наслідком того віча було, що галицькі Русини в Wilkes-Barre, Pa. і околиці відлучили ся від спільної парохії з Русинами угорськими, з якими не можна було спільно жити в спокою, бо вже йшли проти нашого Преосьв. Епископа. Тяжко йшло з початку, бо Русин все привик служити і ходити в ярмі. В краю ходив в ярмі і служив справі польській або московській, а в Америці вложив на себе ярмо мадярське. На мітинґах церковних галицькому парохіянинови навіть не позволено говорити. Ми вже приступили до будови нової церкви під назвою ,,сьв. Петра і Павла для галицьких Русинів''. Число наших парохіян зростає з кождим днем і є надія, що коли в початку вересня с. р. буде готова церква, парохія галицьких Русинів в Wilkes-Barre Pa, буде одною з найкрасних парохій в Америці. До неї горнуть ся Русини з сусідних плейсів, вертають з угорської церкви і з шизми, бо чують в церкви своє рідне слово, свою питому краєву віру вправу. Богослуженя відправляють ся все в час, нічого не опускає ся ані не перекручує ся, як то роблять ,,духовникі мункачівські''. З шизми повернуло поверх двіста людий.

* * *

В Wilkes-Barre, Pa. не стало між живими протоєрея Алексія Георгієвича Товта, що то збаламутив наш нарід і витворив новий тип галицького Русина ,,Москаля з под Горлиць''. Заводилик ,,Москалі з под Горлиць'' за своїм кривославним батюшкою, аж їм они попухли — а найбільше плакав господин Репа. Покійний о. Алексій обіцяв вихлопотати в Петербурзі для него одну медалю заслуги для Репи — але Товт умер а ,,господин'' Репа остав на віки з одним медалем. Перед смертию зблимував трохи московську віру Горлицьких москалів, бо просив і благав свого вірного дяка, щоби приликав до него о. Н. Чопея, угро-руського сьвященника або кс. Мурґаша, словацького сьвященника до сповіди. Але дячок не в тім битий. Знав, що Платон добре оплачує льокаїв, длятого і не просив і не допустив до сповіди католицького сьвященника. За те Платон викропив дяка, який розпочав свою каріеру на брехах вілкксберських в попи і післав в Канаду навертати Русь канадийську на кривославіє. Чиж не бізнес? По Товті заступив місце згаданий дяк, при помочи сальоніста Репи, якому Платон обіцяв також викроплене, коли тілько виросте борода. Тепер прийшов якийсь рижий з ,,Херсонської ґубернії''. Говорять люди, що там щось не добре, що пропали гроші, які пок. Товт принимав до свого банку, сиріч до кишені в депозит. Стало ся чудо — бо як говорять люди, мало пропасти кільканацять сот долярів бідного збаламученого народа. Платон мав обіцяти вписати Товта між російських сьвятих і посадити єго побіч небіщика Івана Кронштадського, коли тілько еще яке чудо вийде на верх. Поживем — побачим.

* * *

Дня 6 червня б. р. відбуло ся віче в справі Мирослава Січинського. Зібрало ся до 400 людий з Wilkes Barre, Pa. Між зібраними панував поважний, сумовитий настрій. Віче отворив гарною промовою наш парох о. І. Кузів і вказав на потребу оборони нашого молодого героя. Предсїдателем віча вибрано Антона Шкробяка а секретарем М. Бабея. Перший забрав слово о. І. Кузів, який представив кривди нашого народу в Галичині на поли просьвітнім і політичнім і вказав на трупи хлопські, якими встелила ся галицька Русь в борбі о своє істноване за панованя польських намістників а спеціяльно представив панованe ґрафа Потоцького і причини, які вложили бровнінг в руки молодого месника кривд нашого народу. Відтак промовляли Мих. Бабей, Ант. Шкробяк і кілька инших бесїдників в справі кривд нашого народу в Галичині, і як їм зарадити. Ухвалено одноголосно резолюції в справі петиції о знесене вироку над Мирославом Січинським і зложено $8.04 на фонд ім. Олени Січинської. Віче закінчило ся відсьпіванем пісний: ,,Ще не вмерла'' і ,,Не пора''.

* * *

При кінци липня б. р. має відбути ся II. велике народне віче Русинів з Wilkes-Barre, Pa. і околиці в справах орґанізації нашої гр. кат. церкви і народної просьвіти. Wilkes-Barre, Pa. — то кут, що до недавна дрімав. Тепер починає відживати. Є надія, що в короткій і тут завитає сьвідомість народна в повні. Тілько дальшої орґанізації і праці — а побіда наша. Щасть Боже!

П. Р.

З царославного багна.

Протокол конвенції царославно-еміґраційного дому.

Дня 10-го мая 1909 року, відбула ся конвенція царославно-еміґраційного дому, на 97. улиці в царсел. катедрі.

Конвенція мала зачати ся зараз рано, як було начислено, але по причині, що всі батюшки поїхали на похорон прот. Товта. конвенцію відложено на вечір.

Члени порозходили ся по парках, по кнайпах та по сальонах. Коло години 9-ої вернули всї до катедри.

Позасїдали крісла і ждуть на батюшків.

Входить один батюшка в рясї чорній, другий в синій, третий позакладав ордери на свій ковт, і виглядає як Миколушка, решта батюшків знов як ,,кавалїри,'' в краватках; редактор ,,Двинка'' місто сісти на крісло, сїдає на вікно і дуже щось сумує.

Батюшка Бенедикт Туркевич підносить руку в гору і каже: ,,Помолим ся за душу нашого героя, Товта.'' Зачато гудїти ,,Христос Воскресе.''

,,А тепер виберемо предсїдателя на час засїданя. Галичане одноголосно поставили на кандидата сьвященника Івана Крохмального, а батюшки зі своєї сторони поставили знов кандидатом батюшку Бенедикта Туркевича. (Конвенцію отворив також Туркевич).

,,Хто хоче, щоби о. Іван Крохмального був вибраний предсїдателем, нехай руку піднесе в гору!''

Прошу, батюшка, почисліть голоси Крохмального. ,,Всїх 30 голосів.''

,,А хто за тим, щоби я був вибраний на предсїдателя?''

Батюшки повставали, підносили по дві руки в гору, кілько нахало се нечленів, також по дві в гору, слуги з катедри руки в гору і все таки голосів за мало.

,,Сколько всех ґаласоф, батюшка?''

,,21,'' відповідає Слунін.

,,А тепер я маю 11 голосів від братєв, а один від себе — то разом 33. Я вибраний предсїдателем!''

Галичане і Угорцане зачали кричати: ,,неправда! Тайні голоси не голосують! Кождий член сам за себе!

,,Я вам кажу і прошу о спокій. Я раз вибраний за предсїдателя то вже пропало!''

Всі повибігали на середину галї, кричать, зойкають на батюшків і незгаджають ся приняти тайні голоси, котрі батюшка дістав від неприсутних братєв.

,,То шахрайство! Ви що собі думаєте, батюшка! В Росію дурити людий, а не нас Галичан!

Гей! Братя! Крохмальний вибраний на предсїдателя!''

,,Еще раз кажу: Я вибраний за предсїдателя. Ми вас, Галичан і Угорщан тут не просили!

Ви самі причінили ся до нас!"

Псаломщик з Нюарку наробив крику на середині галї. Мало що не наступила бійка. Він, хотяй сам православний, але дав ся добре в знаки свому батюшкови і другим.

„Вам ...... пасти, а не за батюшку! В нас кождий посіпака може бути таким як ви!"

„Не маете голоса! Кажу вам, не маете голоса!"

Лапає піп дяка за карк, але сам трохи в страху.

„Прошу о спокій, бо зараз розжену конвенцію!"

Успокоїли ся і кажуть: нехай тепер що хоче робить. До него треба гороху наісти ся, а тогди говорити. Нехай буде предсїдателем і на засїданю вийшов батюшка Туркевич за предсідателя.

„Прошу, тепер виберемо секретаря підчас засїданя! Я поставлю на кандидата батюшку Слунїна."

„Олрайт! Олрайт! Нехай буде секретаром батюшка Слунїн" — закричали баритоном батюшки, а галицькі і угорські тихо сидять і дивлять ся, що то батюшки роблять.

„Тепер прошу: батюшка Корчинський представте свої рахунки за цілий час існованя еміґраційного дому."

Бере Корчинський книгу і зачинає читати кілько людий перейшло через еміґраційний дім від часу його заложеня. Перший псаломщик з Бруклина, Антонов, заявив батюшці, що не вміє рахувати, бо інакше було написано в книзї, а інакше батюшка читав. Дістав батюшка ганьбу. Дальше зачав батюшку інтерпелювати Василь Вівчаровський: „Чому то батюшка не дали книги нікому до сконтрольованя, тільки самі весь з матушкою писали.

„Прошу, отбираю вам голос! Не маете права дальше говорити! Хто був вибраний за контрольора?"

„Я, батюшка!"

„Як ви називаєте ся?"

„Балтарович!"

„Чому ви книжок не ходили контролювати?"

„Бо батюшка Корчинський не хотїв дати."

„То мене то ніч не інтересує! Ви що за контрольор? Вже пропало і конець!"

„Не пропало, бо я ходив три чи чотири разів, а батюшка не хотїв і говорити до мене. Я мислив що то особа духовна та вистарчить раз сказати дай книжки і по всему..

„То треба було замельдувати до предсідателя."

„Отець Хотовицький був за предсідателя і поїхав до краю."

Тут скоро старав ся предсідатель ту справу з книжками закричати, але невдало ся. Богато зачав вовбрити за батюшку і староста церковний Шиманський і Вівчаровський. Члени лишень очи повитріщували. Предсідатель Бенедикт лос і не давав ані слова сказати.

Всї кричали проти Корчинського та ні один батюшка, а було їх 12, ані слова не сказав, тільки переморгували ся.

„Отъ что нашъ батюшка работаетъ......"

Предсідатель все: Не маєте голосу! Не маєте голосу!

Лишили тробель а почали числити членів.

Всїх членів незнати кілько було, бо батюшка не мав нічого записано. Богато таких членів було, що аж на конвенції вписали ся. Редактор „Поступа" нїгде не був записаний, ані у секретаря ані у Корчинського, а голосував.

Много винесло ся за двері, бо не були членами але пана Гладика вписали, бо він „боронить св. веру православну."

Всїх членів було 45, що мали право голоса, 11 голосів мав Бенедикт Туркевич від братств, котрі єму прислали повновласти. Тих голосів не хотїли приняти членн, бо тайні, 2 голоси мав більше сьвящ. Чепелов, 1 голос більше Іван Собін із Ансонії. Тайних голосів було 14 а голосуючих 45.

Разом отже всїх голосів було 59.

Поставили чотирох кандидатів на предсідателя: Івана Крохмального, батюшку Попова, Туркевича і протоерея Хотовицького, який не був присутний, бо поїхав в Росію.

„Прошу, тепер маємо 4 кандидатів."

„Прошу о голос!"

„Прошу, що будете говорити?"

„Чоловік, котрий знаходить ся в старім краю, не може бути кандидатом на предсідателя."

„Не маете голосу!"

„Американські права заказують, батюшка, щоби чоловіка, котрого ми тут перед собою не бачимо, вибирати предсідателем."

„Не маете слова! Я вас не питаю о се!

„Хто дає голос на отца Крохмального?"

„Рахуйте, батюшка."

„Раз, два, три... всїх 29!" Іван Собін із Ансонії: „А мій оден голос тайний, то 30."

„То вже було „числено" — горлає предсідатель.

„Не правна! Не правда!" — заревіли Галичане і Угорщане.

„Не маете голосу! Кажу вам: не маете голосу!"

„Хто дає голос на Хотовицького? Кілько є всїх?"

„17" — відповідає той, що числив.

„Хотовицький дістав голосів 17, тепер я даю від братств на него 11, а один від себе, то разом 30. Прошу, Хотовицький вибраний на предсідателя!"

Собін: „Не правда! Не правда! ви мій голос зачислили Хотовицькому. Отець Іван Крохмальний вибраний, дістав 29 і оден тайний від мене, то разом 30."

„Не маєте голосу, кажу вам!"

„Прошу о голос!" — (Іван Крохмальний.)

„Прошу дуже!"

„Така московська зковерніла шкаралупа з закордона буде нас тут дурити! Ходіть догорі братя Галичане і Угорщане!"

„Не маете голосу отче!"

„Маємо голос! Але ви не маєте голосу!"

„Прошу о голос!" (Собін із Ансонії.)

„Не маете голосу!"

„Маю, маю, ви батюшки заталїи оден голос від мене. Крохмальний вибраний на предсідателя!"

Забрали всї Галичане і Угорщане капелюхи. Перший винїс ся з галї сьвящ. Іван Крохмальний, другий псаломщик з Бруклина, Антонов, третий Балтарович контрольор, четвертий Шиманський а за ним решта забрали ся з галї. Остали батюшки, Гладик, наборщик „Світа," Стефанія Присопська і редактор від „Зазулї."

Батюшки видять, що біда, порозбігали ся за членами, але сї як пішли так і пішли.

Хотїли справедливости, але „истинно русскі" справедливости не знають. Пошли чужим виелугувати ся і дяптого дурнями остали...

Батюшка.

НОВИНКИ

КАЛЄНДАР.

Липень.

24	Ч	Вартоломея
25	П	Онуфрія
26	С	Акилини муч.
27	Н	4 Єлисея, Мет.
28	П	Амоса, Єроніма
29	В	Тихона еп.
30	С	Мануіла

¶ Як доносять з Пітсбурґа 10.000 Amalgamated Association of Iron, Steels & Tin Workers, рішили ся з днем 1-го липня оголосити страйк в трустових відливарнях желїза, наколи трост, як рішив, з тим днем перестане узнавати юнію. Страйк має обняти 152 фабрик білої бляхи і 51 сталївень. Сї находять ся в слїдуючих місцевостях: Пенсильвнія: Greer і Shenango; New Castle (50 фабрик); Sharon, (30 фабрик); Connellsville, (6 фабрик). Огайо: Martins Ferry (23 фабрик); Bridgeport (23 фабр.); Cambridge (11 фабр.); Piqua і Struthers (10 фабр.). Вест Вердженія: Wheeling (10 фабрик). Індіяна: Elwood, Anderson і Gas City (43 фабрик); Muncie (7 фабрик). Рівночасно з відомостию, про ухвалений страйк в сталївнях, належачих до тросту, приходить вість, що в сталївнях стоячих поза тростом підвисшають робітникам платню. І так в Sharon, Pa. дня 16-го с. м. оголошено 1200 робітникам занятим в Sharon Steel Hoop Co, що з днем 1-го липня с. р. дістануть підвижку плати о 10 проц. Того самого дня кам, занятим в Jones & Laughlin Steel Co., в Пітсбурґ, що вони рівнож з 1-им липня с. р. дістануть 10 проц. підвижки.

¶ Дня 14-го с. м. о годині пів до осьмої рано помер президент полудневоамериканської републики, Бразилії Др. Альфонзо Пенна.

Дня 14 с. м. в Bayonne, N. J. відограла ся крівава любовна драма, якої жертвою впала 24 лїтна Марія Крачак. Вона була від довшого часу заручена з Михайлом Мартинїком і жила разом з ним у однїй хатї. Мартинїк сего дня заявив своїй любці, що дістав розвід зі своєю жінкою, що лишила ся в Галичині, нашо вона йому заявила, що його покидає і не хоче з тим нї шлюбу брати, нї дальше жити. Коло півночи вернув Мартинїк до хати і зажадав звороту презентів, на що М. Кравчак охотно згодила ся. Але Мартинїк зажадав також звороту золотих пльомб з зубів — позаяк Марія за його гроші дала собі зуби „фіксувати". Вона однак сему жаданю відмовила та як відшкодоване вручила йому 10 доляровий банкнот. Ледви Мих. взяв гроші у руки — добув револьвера і стрілив її в груди. На гук вистрілу надбігла поліція і арештувала вбійника.

¶ Підчас вправ російської фльоти під Севастополем потонула підводна лодка „Камбаля" дня 4-го с. м. враз з залогою, складаючою ся з 17 людий. Протягом двох днїв пробувано усяких способів, аби затонувшу лодь добути і уратувати нещасних — однак даром. Місце є незвичайно глубоке, так, що нї один нурець не може видержати під водою наслїдком величезного тисненя води. З сеї причини навіть двох нурців згинуло. Зі взгляду на се, та на обставину, що замкнена залога з браку воздуха мусїла уже давно згинути, міністерство порішило застановити дальшу ратункову роботу, як безцільну.

¶ По більше як шість тижневій боротьбі, яка по обох сторонах вела ся з крайним огірченем і напруженем сил, наконець побідили жидівські пекарі в східній части долини міста Ню Йорк. Властителі пекарень мусїли згодити ся на жаданя страйкуючих: узнане юнії, заведене 10 години працї, усунене протисанїтарних відносин та платню по 20, 16, 14 і 10 долярів тижнево. Навіть мусїли згодити ся на приняте проводирів страйку опять до працї. Се значить солідарність!...

¶ Дорогі вуси. Перед судом присяжних в Познані відбула ся сими днями цікава судова розправа. Майстер різницький, Володислав Лявректовський запізвав був різника і торговельника худобою Вікентія децького і Володислава Шельонґовича за то, що они в день посьвяченя цукорні Шпотанського в Познані позбавили його за помочию горівки повної сьвідомости і волї. Відтак завели його до кімнати, котру закнули, обтяли йому там ножицями вуси аж при самім тілї, а на голові виголили дві смуги в поперек через цілу голову і одну вздовж цілої голови. На другий день зробили обжаловані з него посьміховиско на торговиці перед товаришами і закупниками. Позовник домагав ся, щоби суд засудив обжалованих за публичну обиду. Обжаловані признали ся, що так зробили, але оправдували ся тим, що они зробили собі той жарт за відомостию позовника, котрий не був пяний до безтями, лиш трохи підпитий. Він винен був обжалованим за доставу мяса 1800 марок (450 дол.), котрих не міг заплатити. Коли собі підпили, всї три обжаловані зробили йому предложене, що дарують йому той довг, коли він дасть ся осьмішити. Крім того дали они йому еще 70 марок (17 дол.) відшкодованя так, що він разом за свої вуси і за вигслені на голові смуги дістав 1870 марок. Розправа виказала, що обжаловані сказали правду, а суд відправив позовника з його жалобою з нїчим.

¶ Пішли до окола землї. До Петербурга прибули оноді Оден з жінкою, які обійшли кругом землю пішки. Они взяли ся зробити сю подорож за 4 роки. Як буде успіх, то їм дадуть 450.000 франків премії. Вийшли вони з Парижа 1. цьвітня 1908. року і повинні були прибути знов туди 1. цьвітня 1912. р. Але в Теґерані п. Оден зістав поранений підчас перестрілки між революціонерами та шаховим військом і через се їм дозволено припізнитись на місяць. Підчас своєї подорожи они перебували в багатьох великих городах Европи, Австрії, Росії і Персії. З Персії вони вернули пішки в Росію. Звідти вони йдуть до Швеції, морем переїдуть в Канаду і відти подадуть ся в Ню Йорк і повернуть до Парижа. П. Оден має 32 літ, а його жінка трохи молодша.

G 83

СПРАВИ „СОЮЗА".

Покровитель і почетний член Р. Н. Союза.

Їх Преосьвященство Стефан Сотер Ортиньский, перший руський єпископ в Америці.

Головний Уряд „Р. Н. С." на роки 1908—1910.

Духовний управитель:
о. Михайло Балог, 712 Carson Str. S. S. Pittsburg, Pa.

Предсідатель:
Дмитро Капітула, McAdoo, Pa.

Місто-предсідателька:
Марія Черемшак, Trenton, N. J.

Місто-предсідатель:
Федор Гут Кульчицький, Pittsburg, Pa.

Касієр:
Алексій Шаршонь, 524 Pine & Franklin St., Shamokin, Pa.

Секретар фінансовий:
Семен Ядловський, Box 76, Jersey City, N. J.

Секретар рекордовий:
Теодозий Лабовський, Box 76, Jersey City, N. J.

Радні:
Михайло Беля, Holyoke, Mass.
Петро Ярема, New York, N. Y.
Іван Глова, Shamokin, Pa.
Андр. Стефанович, Pittsburg, Pa.
Алексій Горбаль, Derby, Conn.
Михайло Чегін, Cleveland, O.

Контрольна Комісія:
о. Д. Добротвор, 25 Chestnut St. Yonkers, N. Y.
Василь Гришко, Scranton, Pa.
Михайло Бабій, 816 N. Franklin St., Philadelphia, Pa.

Директор друкарні:
о. П. Понятишин, 411 Washington Ave., Elizabeth, N. J.

Редактор:
Ант. Цурковський, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Менаджер друкарні:
К. Кирчів, 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Головний організатор:
Мих. Беля, 56 Hamilton Str., Holyoke Mass.

Головна Канцелярія Р. Н. Союза знаходить ся під числом 123 Sussex St., Jersey City, N. J.

Вступайте до Союза!

„Руский Народний Союз" — Принимає членів від 1 року до 40 літ життя.

Вступне після літ.

СОЮЗ ПЛАТИТЬ:

В разі смерти члена кляси „А" (ціле посмертне) $1000.00.

В разі смерти члена кляси „Б" половину посмертного $500.00

Посмертне за жінку або мужа члена кляси „А" 400.00 дол.

Посмертне за жінку або мужа члена кляси „Б" 200.00 дол.

Посмертне за діти від 15.00 до $300.00,

В разі утрати: а) обох очий, ніг або рук $1000.00,

б) одної руки, ноги або ока $200.00.

Єсли отець родини в шпиталі божевільних. Союз платить по року родині $150.00.

Хто хоче вступити до Союза, мусить вписатись також до братства, яке належить до Союза.

ДЛЯ П. П. СЕКРЕТАРІВ Р. Н. СОЮЗА.

Повідомляю раз на все, що всі гроші належачі до каси Р. Н. Союза, посилає ся так: на money order-ах або чеках виписує ся імя Alex Sharshon, Shamokin, Pa. Дальше так записаний money-order або чек не посилає ся до Голов. Касієра, але враз з виказами до Голов. Секретаря. Головний Секрета опісля відсилає їх до Голов. Касієра.

С. Ядловський.

Посмертні вісти.

Наумець Федор, член Р. Н. Союза, від. 234 в Elizabethport, N. J. помер 18. мая с. р. Небіщик походив з Галичини, села Псари, пов. Рогатин.

Форитар Теодор, член Р. Н. Союза, від. 67 в Butler, Pa. помер 27. мая с. р. Небіщик походив з Галичини, села Токарня пов. Сянок.

Шевчук Михаїл, член Р. Н. Союза. від. 239 в Philadelphia, Pa. помер 1. червня с. р. Небіщик походив з Галичини, села Пядики, пов. Коломия.

Онушканич Онуфер, чл. Р. Н. Союза, від. 78 в Minersville, Pa. помер 3. червня с. р. Небіщик походив з Галичини, села Щавне, пов. Сянок.

Ярема Ксеня, жена Афтанаса, члена Р. Н. Союза, від. 1 в Shamokin, Pa. померла 29. мая с. р.

Ч. 958 КВІТ $1000.00
на тисяч дол., котрі п. Іоан і Анна Калабай отримали як посмертну запомогу по сині Ількo з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці.
Pittsburg, Pa. 13. черв. 1909.
Іоан Калабай.
Свідки:
Ник. Войтович,
Гавр. Федорчак.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці.
Відділ (число) 53.
Н. Войтович, предс.
А. Витязь, секр

Ч. 961 КВІТ 1000.00
на тисяч долярів, котрі п. Ілько Лиґош отримав як посмертну запомогу по жені Зузанні з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці.
Scranton, Pa. 12. черв. 1909.
Ілько Лиґош.
Свідки:
Анд. Грега.
Адр. Кочо.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці.
Відділ 40.
Симеон Чіпак, предс.,
Іван Лезинський, секр.

Ч. 962 КВІТ 1000.00
на тисяч долярів, котрі п. Фрузя Мицьо отримала як посмертну запомогу по мужу Семані з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці.
Minersville. Pa 19 9
Фрузя Мицьо.
Свідки:
Петро Хохоляк,
Василь Пивовар.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці.
Відділ 78
Василь Крамар, предс.,
Йосиф Вайда, секр.

Ч. 965 КВІТ 400.00
на чотириста долярів, котрі п. Геронім Нестор отримав як посмертну запомогу по жені Розалія з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці.
Ford City, Pa. 11. черв. 19 9
Геронім Нестор.
Свідки:
Ник. Теслий.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці.
Відділ 187
Мих. Гитман, предс.,
Геронім Нестор, секр.

Ч. 971 КВІТ 100.00
на сто долярів, котрі п. Іван Фицько отримав як надзвичайну запом гу за нев. слабість з Гол. Каси Р. Н. Союза в Америці.
Mt. Carmel, Pa. 11. черв. 1909.
Іван Грицько.
Свідки:
Василь Кохан,
Іван Голда.
Від місцевого Уряду Руского Народного Союза в Америці.
Відділ 2.
Дим. Корочак, предс.

ПОДЯКА.

Я низше підписана, Бровіслава Ренкар складаю отсим сердечну подяку Головному Урядови Р. Н. Союза в Carteret, N. J. за скоре і точне виплачене мені посмертної запомоги в сумі 1000.00 дол. по помершім мужу. Івані Ренкар.
Carteret, N. J. 14. черв. 1909.
Бровіслана Ренкар.

Рух в відділах Р. Н. Союза.

SPANGLER, PA. бр. Благ. Пр. Бог. від. 120 подає до відомости, що нових членів в віці від 16 до 35 літ буде принимати в місяцях маю, червню і липню за половину вступного.
М. Белей секр.

SHEFFIELD, PA. бр. сьв. Антонія, від. 156 подає до відомости, що 27-го червня с. р. відбуде ся квартальний мітинґ. Кождий член безусловно мусить явити ся бо в противнім разі заплатить 50 цнт. а урядник 1 дол. кари.
Ант. Ромжа секр.

PERTH AMBOY, N. J. Тов. „Запорожська Січ" від. 155. Р. Н. С. подає до відомости, що в місяцях: Червни і Липни принимає ся до Тов. без вступного, а до Р. Н. С. після статута.
о. Кость Курило предсід.,
Кир. Пелешак секр.
А. Пелешак кас.

BROWNSEILLE, PA. бр. сьв. П. і П. від. 6 подає до відомости, що піврічний мітинґ відбуде ся дня 27-го червня с. р. Справоздане касове за пів року. Неявивший ся член заплатить 1.00 кари а в разі невирівнання довгів зістане виключений.
Ів. Петришко скр.

MONESSEN, PA. бр. сьв. Ів. Хрест. від. 62 подає до відомости, що в місяцях червню і липню буде принимати ся нових членів до товариства без вступного а до Р. Н. Союза за половину вступного.
Ст. Цимбала пр.
Андр. Каїщ секр.
Фр. Янковський кас.

PITTSBURG, PA. бр. сьв. Ів. Хрест. від. 96 подає до відомости, що дня 27-го червня відбуде ся мітинґ на який всі члени безусловно мусять явити ся. Мітинґ відбуде ся в гали „Просьвіти" 109 — 7-th Str. S. S Pittsburg. Нових членів до братства буде приймати ся за половину вступного.
Т. Поливка пр.
В. Королей кас.
Д. Гавдайка секр.

AMBRIDGE, PA. бр. сьв. П. і П. від. 47 взиває своїх членів, аби як один явили ся на надзвичайнім мітинґу дня 27-го с. м. Мітинґ в дуже важній справі. Неявивший ся член заплатить 1.00 дол. а урядник 2.00 дол. кари. Мітинґ в гали церковній на 6-тій ул.
Михалик, скр.

BROOKLYN, N. Y. бр. Пр. Тройці, від. 203 подає до відомости, що братські мітинґи відбувають ся завсігди в суботу по першім. Дня 3-го липня від буде ся піврічний мітинґ, на який всі члени мусять ся явити під загрозою кари. Нових членів буде принимати ся в віці від 16 до 25 літ без вступного а від 26 до 40 літ за половину вступного. Мітинґи відбувають ся в Дувей Гали, ч. 76 North 6th Str.
П. Войтович, скр.

NEW YORK, N. Y. бр. сьв. Володимира від 108 подає до відомости, що нових членів при...

Бр. платить 5 дол. тижнево запомоги в разі слабости а 100 дол. посмертного. До брацтва платить ся тільки 50 цнт. місячно. Мітинґи відбувають ся кождої третої суботи по перпім під ч. 167 E. 4-th Str. New York
А. Шеремета пр.
Гр. Черкас. рек. секр.

SCRANTON, PA. бр. сьв. Ів. Хрест. від. 169 подає до відомости, що дня 27-го с. м. відбуде ся піврічний мітинґ. Неявивший ся член і невирівнавший своїх залеглостий вістане виключений. Новых членів до бр. буде принимати ся без вступного.
Л. Демко, скр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

як пошукования знакомих, оголошеня балів, представлень, сходин і т. п. друкуємо в „Свободі" по ціні одного цента від слова за оден раз. Гроші треба присилати наперед.

ДЕ Є

Михайло Матвіїв, з Білок Мазовецьких Єсли жие, нехай подасть свою адресу; єсли не хоче сам се зробити, або вже умер, прошу його знакомих повідомити мене, його рідного брата о його адресі, або смерти.
Андрух Матвіїв,
1210 Rebeka Ave, Scranton, Pa.

ОГОЛОШЕНЕ.

NEW YORK, N. Y. Тов. „Гайдамаки" сим повідомляє всіх своїх членів, що піврічний мітинґ відбуде ся в пятницю, дня 25-го червня 1909 р. о год. 8-ій веч. під числом 46 Ave. A, Ню Йорк. Повинностю кождого члена є явити ся на Зборах, позаяк суть дуже важні справи до залагодження.
Яків Корнат, предс.
Стеф. Мигович, рек. секр.

Велике
Народне Віче
в Ботлер, Па.
Відбуде ся дня 27-го червня с. р.
о 5-ій год. попол.
в гали на Лендорі
в справі Мирослава Січинського
котрого польські верховоди дня 17. цьвітня с. р. по другий раз засудили на смерть.

Русини! Єсли любите свій народ, если вічуаєте болізнь серця Матери нашого героя, если хочете відвдячити ся бідному молодцеви, котрий житє свое посьвятив для Вас, то прийдіть на Віче, щоби разом запротестувати против жорстокого засуду польських судів.

За комітет
о. Вас. Зацерковний,
Іван Бунґа,
Грицьь Павук,
Йосиф Цимбала.

Слава Ісусу Христу!

Ви певно будете з нами радувати ся, коли дізнаєте ся, що Русини в Burnside Chicago, Ills. не лиш купили і виплатили гарні чотири лоти під будову гр. кат. Церкви Св. Ап. Петра і Павла на корнері 92. вл. і Chauncey Ave., але 1-го юнія приступили до самої будови церкви. Та еще більше утішите ся, коли дізнаєте ся, що Їх Преосьвященство Кир Сотер дозволили на дни 20. апріля 1909 р. основати при нашій церкві „Літурґічний Союз."

Щож се за новий „Союз"?

Ось як оно есть Дорогі Сестри і Братя! Звісна Вам приповість народа „Без Бога ані до порога." — Она справджуєся на всіх народах і на кождім чоловікі з окрема. Всюди потрібна нам Божа поміч. Потрібна она нам в теперішнім житю, а буде потрібна еще більше в будучім.

Сю поміч легко осягнути, коли хто приступить в члени літургічного Союза в Burnside Chicago, Illinois.

Вступаючі платять лиш раз на все **один долар** і в їх намірeню править ся що року 12 Служб Божих, — 6 Служб Божих в намірeню живучих членів Літурґ. Союза, а 6 Сл. Бож. в намірeню усопших членів Літурґ. Союза.

Чи можна вписувати усопші особи в члени Союза?

Можна, а навіть дуже пожиточно, бо они станут учасниками користий з тих Служб Божих, що будуть відправлені в намірeню усопших членів.

А чи можна вписати до „Літургічного Союза" когось без його відомости?

Можна! Бо сим зробить ся гарне діло, що буде мало подвійну користь для вписуючого і вписаного.

Чи се велика користь бути членом Літурґічного Союза?

О дуже велика! Бо кожда Служба Божа се повторене безкровним способом сеї жертви яку приніс Ісус Христос, жертвуючи свої муки і роспяте на горі Голгофті за наші гріхи і цілого сьвіта.

Проте кожда Служба Божа приносить сим людям в котрих намірeню служить ся, такі користи, — які принесла кровава жертва Ісуса Христа для цілого людського роду.

А якаж то буде членська грамота сего Літургічного Союза?

О, се буде дуже хороша грамота украшена гарним образом Матери Божої неустаючої помочи, Матери руського краю, образом Опікунів і Покровителів нашої Церкви Св. Ап. Петра і Павла і образом одного з найбільших русь ких с вятих.

Чи сим вже конець?

О ні! Кождий член Літурґічного Союза в Burnside Chicago, Ills. дістане від нас на милий спомин гарний образ Св. Ап. Петра і Павла і образ Їх Преосьвященства Кир Сотера, котрий буде сю церков торжественно посьвячувати.

А чи можна еще иньшим способом з'єднати собі користи зі всіх Служб Божих які будуть відправлені в церкві Св. Ап. Петра і Павла в Burnside, Ills.?

О можна! А се тоді коли хто стане ктитором або благодітелем сеї церкви.

Щож треба в сій ціли зробити?

Хто хоче бути ктитором церкви Св. Ап. Петра і Павла в Burnside Chicago, Ills. повинен хоч **$100.00** на будову нашої церкви дати, а за те его імя буде виписане гарними золотими буквами на голубих таблицях, що будуть прикріплені на видним місци в нашій Церкві.

Хто знова хоче бути благодітелем нашої Церкви, то нехай жертвує на нашу Церков хоч **$50.00**, а тоді його імя буде красувати ся золотими буквами на голубих таблицях в церковній гали.

Жертвуючі по **$25.00** будуть мали право називати ся також благодітелями, а їх імена будуть виписані срібними буквами на памяткових таблицях в гали.

Та скаже хто так: Я вже вписав ся до многих літургічних Союзів і дав много жертв на церкви і на добрі ціли!

Се Брате і Сестро дуже гарно! В таким случаю можете позичити нам хоч-би і малу суму гроший, а ми дамо Вам **3%** як се звичайно дають ріжні банки. В кождім часі будете могли свої гроші вибрати за попереднім 30-дневним зголошенєм.

Тож кличемо до Вас Сестри і Братя! Впишіть ся численно до літургічного Союза в **Burnside Chicago, Ills.** Єсли хто може нехай старає ся бути ктитором, або благодітелем нашої Церкви.

До сих, що носять гроші при собі, або ховають їх в постелях, або дають на сховок ріжним непевним людям кличемо:

Вложіть Ваші гроші на **3%** до нашої церковної каси, де они будуть безпечні і принесуть Вам подвійну користь, бо сим способом спомажете нас в будові нашої Церкви.

Гроші прошу посилати чеками або Money Orderами. Чеки мають бути виписані так:

REV. VLADYMIR PETROVSKYJ,
9241 Chauncey Ave., Burnside Chicago, Ills.

Так виповнені чеки прошу вложити в коверту і заадресувати до місцевого церковного касієра:
Mr. Josyph Szczurko, 1424 93 Str., Burnside Chicago, Ills.

Виказ членів Р. Н. С.
за місяць Май 1909 р.

Відділ	На ціле посмерт.	На пол. посмерт.	Діти	Відділ	На ціле посмерт.	На пол. посмерт.	Діти
1	302	8	42	108	60	21	5
2	56	—	2	109	32	2	3
3	227	8	27	110	28	—	—
4	63	5	18	111	6	8	—
5	75	—	10	112	5	4	3
6	110	—	2	113	41	—	—
7	144	4	33	114	40	—	—
8	41	1	33	115	32	—	—
9	86	—	22	116	12	5	1
10	98	11	37	117	32	6	1
11	30	—	9	118	5	5	—
12	86	3	7	119	37	—	—
13	24	—	5	120	49	1	13
14	88	23	26	121	147	1	90
15	33	—	—	122	55	3	—
16	213	3	14	123	154	20	12
17	28	—	—	124	24	8	—
18	30	—	16	125	—	16	—
19	64	5	45	126	38	—	5
20	59	3	11	127	16	—	1
21	15	—	4	128	14	1	4
22	3	—	—	129	49	—	11
23	40	—	7	130	18	5	4
24	17	1	2	131	4	—	—
25	52	4	2	132	37	8	9
26	35	—	2	133	6	16	—
27	49	7	37	134	32	—	8
28	137	35	13	135	138	—	1
29	30	1	23	136	24		6
30	78	9	17	137	12	1	—
31	39	—	—	138	7	5	—
32	51	—	6	139	28	—	—
33	195	7	121	140	41	—	4
34	24	—	—	141	16	2	—
35	46	—	5	142	11	39	—
36	42	—	17	143	59	—	—
37	50	1	14	144	15	11	9
38	85	6	11	145	17	—	—
39	54	8	5	146	35	—	—
40	56	3	11	147	25	1	9
41	34	4	—	148	24	2	—
42	60	12	54	149	18	—	—
43	34	—	11	150	3	—	—
44	11	—	—	151	1	12	—
45	32	5	7	152	39	—	—
46	169	1	37	153	10	3	—
47	58	3	7	154	30	—	—
48	101	10	8	155	14	11	—
49	19	—	—	156	23	—	2
50	9	—	—	157	45	3	7
51	38	—	—	158	27	4	—
52	49	5	—	159	20	6	—
53	198	19	62	160	18	6	—
54	10	5	1	161	24	—	—
55	82	4	9	162	45	13	—
56	40	1	4	163	18	2	—
57	23	1	—	164	15	5	—
58	85	6	25	165	41	3	—
59	31	5	4	166	47	—	—
60	1	9	6	167	17	3	—
61	88	—	2	168	11	7	—
62	91	4	19	169	32	1	1
63	75	—	9	170	9	11	—
64	4	—	—	171	4	8	—
65	97	3	11	172	8	—	2
66	38	7	2	173	19	2	—
67	145	2	10	174	34	—	—
68	14	1	8	175	8	1	—
69	30	2	1	176	14	—	—
70	51	60	10	177	8	—	—
71	18	—	—	178	7	8	—
72	68	—	26	179	38	3	—
73	12	6	3	180	14	—	—
74	15	—	—	181	—	—	—
75	24	—	1	182	19	5	—
76	15	19	1	183	14	6	—
77	19	—	—	184	39	—	—
78	167	2	—	185	54	—	—
79	22	1	—	186	31	—	—
80	67	—	—	187	9	9	—
81	18	—	8	188	18	4	7
82	109	1	26	189	32	3	—
83	6	4	1	190	22	26	—
84	50	—	—	191	41	1	—
85	135	3	13	192	11	10	—
86	62	1	1	193	10	—	—
87	19	2	9	194	7	9	—
88	8	7	8	195	15	2	—
89	18	—	—	196	41	—	—
90	20	1	2	197	42	3	2
91	65	16	3	198	30	18	—
92	89	38	—	199	24	2	—
93	15	—	—	200	—	—	—
94	39	17	1	201	13	1	4
95	50	8	—	202	7	42	—
96	58	20	17	203	4	35	—
97	14	1	3	204	2	17	—
98	28	1	11	205	27	18	—
99	81	39	9	206	9	—	—
100	10	4	—	207	50	4	—
101	1	9	—	208	55	2	—
102	69	2	2	209	59	—	—
103	14	—	—	210	16	13	—
104	89	6	30	211	9	19	—
105	6	11	4	212	20	—	—
106	50	22	2	213	14	6	5
107	46	5	13	214	32	15	—

Відділ	На ціле посмерт.	На пол. посмерт.	Діти	Відділ	На ціле посмерт.	На пол. посмерт.	Діти
215	53	—	—	233	39	2	—
216	39	—	—	234	10	24	—
217	—	60	—	235	21	—	—
218	10	—	—	236	1	15	—
219	11	2	2	237	10	8	—
220	8	9	—	238	10	—	—
221	13	37	—	239	36	19	1
222	44	9	18	240	18	2	—
223	34	15	—	241	—	20	—
224	22	1	—	242	11	—	—
225	35	3	—	243	6	12	—
226	16	—	—	244	22	2	5
227	23	—	—	245	20	—	—
228	16	1	—	246	10	5	—
229	98	5	14	247	12	15	—
230	19	3	—	248	23	7	—
231	40	6	—	249	14	1	—
232	34	—	3				
				Разом	9899	1430	1430

Всїх членів при кінци місяця Мая було в ,,Р. Н. Союзї'' **12.759.**

Т. Лабовський,
гол. рекорд. секретар.

В місяцю Маю 1909 р. приступили до Р. Н. Союза слїдуючі нові Братства і члени.

Братство сьв. Петра і Павла Від. 245 в Трентон, Н. Дж.

Білецький Вас., Шумский Данило (мол.), Практика Стефан, Шумский Данило (стар.), Слука Іван, Собко Гнат, Великий Василь, Кавка Андрей, Кавка Стефан, Чорний Іван, Котельніцкий Семко, Купецький Матвій, Юзва Іван, Гарвишкевич Гриць, Черакс Петро, Михарский Іван, Кенда Петро Росса Стефан, Бірбан Петро, Кавка Михайло.

Бр. сьв. Стефана Від. 246 Р. Н. Союза в Crompton, R. I.

Какалюк Данило, Пригарский Стефан, Музика Стефан, Липиньский Стефан, Гетманьский Андрей, Наконечний Теодор, Білецький Іван, Семчук Яким, Труш Милян, Дашевский Василь, Дячун Денис, Кульчицкии Іван, Шелест Микола, Ковалюк Павло, Ковальчук Теодор.

Бр. сьв. Іоана Крестителя Від. 247 Р. Н. С. в Wilmington, Del.

Єдинак Михаїл, Фолендиш Петро, Суский Стефан, Іванько Іван, Щигель Онуфер, Кучаньский Андрей, Цапєк Стефан, Іщук Йосиф, Левицкий Григор., Левицкий Юрко, Возьний Михаїл, Борис Ілько, Шатиньский Теодор, Стрихолюк Василь, Шведа Антін, Гірник Василь, Киянка Василь, Фіґун Стефан, Капик Олекса, Гливек Дмитро, Косир Теодор, Косовский Дмитро, Шлюсар Петро, Левицкий Констан., Чоплїй Стефан, Білей Петро, Труш Василь, Парашевский Іван.

Бр. Сошествія сьв. Духа Від. 248 в Coalesville, Pa.

Перепичка Василь, Шеремета Петро, Чернецкий Василь, Біліньский Никола, Захарчишин Федько, Маскула Михайло, Тиновець Михайло, Мороз Йосиф, Мокрий Павло, Пасєчнік Михайло, Боднар Николай. Шигіньский Леон, Сидор Семко, Терешко Павло, Мокрий Гринько, Перпичка Теодор, Фліс Іван, Таратило Йосиф, Ліс Стефан, Лукасєвич Ілько, Огар Петро, Бринґілєвич Йосиф, Хорушка Петро, Динпкевич Никола Воловнік Василь, Кокотайло Яким, Бейба Григорий. Варпгай Іван, Ліс Титус, Задорожний Петро.

Бр. сьв. О. Николая Від. 249 в Nanticoke, Pa.

Спмак Андрей, Сппайда Стефан, Сікело Гнат, Василькевич Михаїл, Левицкий Андрей, Місник Миколай, Намісняк Олекса, Гойсак Тимко, Корнась Ів., Луцанич Михаїл, Турко Іван Вельґос Петро, Джочка Данько, Андрієв Йосиф, Сенюк Іван.

В. 1. Стельмах Анна, Бобуш Мих., Пупчак Теодор, Гордиш Тимко.

В. 3. Борсук Павло, Шкірпан Анастазія, Жолнїрик Йосиф.

В. 7. Шелепець Юрий.

В. 8. Кміта Лукач.

В. 10. Горбаль Гнат, Поливка Наталка.

В. 12. Дворацкий Іван, Лесь Викторія.

В. 14. Копча Прокоп, Сейка Іван.

В. 16. Фиркаль Микола, Фараґов Микола, Лепий Гриць, Бицко Андрей, Кованік Андрей, Торган Іван.

В. 17. Бетлий Теодор.

В. 25 Гарнаґа Данько, Сьпівак Антін, Мудзик Іван.

В. 27. Луцусь Михайло.

В. 28. Оржеховский Андрей, Масло Олекса дит.

В. 29. Бобак Теодор, Хомяк Михайло дит.

В. 30. Куценда Григорий.

В. 32 Кучін Николай.

В 33. Кавчак Андрей, Суп Михаїл, Шум Анна; Стефанчук Марія, Стефанчук Катерина, Стефанчук Анна, Гурман Анд., Циц Кася, Петрик Стефан діти.

В. 34. Сокол Антін.

В. 34. Ґамбаль Іван.

В. 38. Кристина Іван, Анґел Іван.

В. 39. Лещик Адам, Лютеран Михаїл.

В. 40. Гнатушко Марія дит.

В. 42. Войтович Марія, Войтович Василь, Ванат Марія дит.

В. 43. Петрович Петро.

В. 45. Филипчук Анна.

В. 46. Ждань Теодор, Климчак Михаїл, Хмилєвич Антон, Вонсиковский Ваврик, Марцінковский Броніслав, Ворощак Андрей Онищак Теодор, Смик Михаїл.

В. 47. Бучак Лавринець.

В. 48. Гнатів Іван.

В. 49. Пуций Мих.

В. 52. Ярош Михаїл.

В. 53. Сладак Антон дит.

В. 56. Вархоляк Василь.

В. 57. Лісовский Антон.

В. 58. Шиманьский Гриць.

В. 60. Васик Марія.

В. 61. Орловский Йосиф, Ернейчиць Френк.

В. 63. Дасю Лука, Грицик Михаїл, Ясем Михаїл.

В. 65. Бабій Катерина, Телявский Стефан, Петрушкевич Ів., Янкунас Клемен., Мацек Іван.

В. 67. Адамовский Андрей, Косар Лемко..

В. 70. Кузїв Іван.

В. 72. Михалик Михаїл, Петрочко Семан дит.

В. 75. Писарчик Тимко

В. 80 Кривaнич Василь, Чимбата Петро, Клянанич Юрко, Ляпка Іван.

В. 76. Ілящат Михаїл, Васильків Максим, Куцпй Андрей, Болишин Григ., Лисак Іван, Вельґус Юрий, Васильків Стефан, Мандзій Пилип, Стойко Вас.

В. 78. Макаса Андрей, Фльорек Людвік, Мисак Василь.

В. 82. Іванюк Стефан і Яцкович Марія діти, Розтицка Мар.

В. 84. Білущак Іван.

В. 85. Крупа Антін.

В. 86. Грабар Іван..

В. 87. Гаврилюк Микола, Чеховпч Микола.

В. 90. Максимів Василь.

В. 91. Малецкий Василь, Шак Іван, Шпук Марія дит.

В. 92. Казимирик Никола, Бойко Іван, Заяць Дмитро, Ґой Яків, Ґерус Франко.

В. 94. Зень Іван, Зень Юрий.

В. 96. Двуліт Петро, Неофіта Василь.

В. 99. Адобний Іван, Сїрацкий Петро, Андрушко Іван, Перчак Гриць, Допта Михаїл, Галабатей Ваврик, Коцюба Іван Ґрисюк Стефан, Балко Петро, Іванів Іван, Палюх Себастіян, Головатий Андрей, Шийка Андрей, Лисїв Василь, Колотило Онуфрей, Цєплий Данько, Цєплий Василь, Воробювский Данько, Сенята Микола, Мандріняк Андр., Савицкий Стеф., Бутрей Михаїл, Іванчик Мих., Кукіз Михаїл, Корнова Роман Васько Дмитро.

В 102. Заріцкий Адирей.

В. 104. Фрайсель Іван, Буля Йосиф.

В. 106. Романяк Петро, Смолїньский Кароль, Копчак Гнат.

В. 107. Фрайда Андрей.

В. 108.. Салятицкий Антон, Романишин Семко, Тимофійов Михаїл.

В. 114. Ґудзан Василь.

В. 121. Симчак Михаїл, Радваньский Іван, Ґірман Андрей, Ярашко Михаїл, Варґа Альберт дитина.

В. 120. Шидвар Іван, Белей Марія дит.

В. 122. Такач Марія.

В. 123. Кравець Антін; Куцець Марія, Мехнич Теодор дт.

В. 126. Ковальский Петро.

В. 127. Галашин Дмитро, Фаросций Йосиф.

В. 130 Климко Стефан.

В. 135. Подставский Юрко, Дрозд Петро, Коземчак Іван.

В. 135. Пішко Михаїл.

В. 137 Стадник Іван, Веселовский Юрий, Шипош Андрей.

В. 138. Сенько Теодор.

В. 141. Ковальский Іван,, Ходак Петро.

В. 146. Яльницкий Йосиф, Салак Дмитро, Возничак Михаїл, Дорош Іван.

В. 148. Пунейко Стефан, Васкович Николай.

В. 156. Питель Теодор.

В. 157. Волянський Йосиф, Дзуречко Андрей, Павлів Михаїл, Ґебус Павло, Колодійчик Гаврило.

В. 158. Короновский Теодор.

В. 162. Деревляний Михайло, Матвій Василь, Маюрчик Мих., Янчишин Іван, Джумак Ник.

В. 167. Гадава Михаїл.

В. 168. Ґелета Василь.

В. 169. Гуздулич Петро.

В. 170. Сенюк Гринь.

В. 176. Рапач Кость.

В. 180. Ломницкий Френк.

В. 182. Туркош Стефан.

В. 185. Данько Михаїл.

В. 189. Лукич Николай, Яворский Николай.

В. 191. Базар Марія, Тимочко Анастазія, Вайт Мартин, Стасяк Марія.

В. 196. Гарпас Олекса.

В. 197. Господар Миколай, Гурін Ілько, Сарахман Юрко, Сарахман Гриць.

В. 203. Зайчук Петро.

В. 204. Дпркач Стефан.

В. 205. Ковальчик Мих., Чавус Спірпдон.

В. 206. Дупряк Андрей.

В. 208. Червеняк Михаїл, Червеняк Андрей, Забавский Тадей, Сокира Василь.

В. 209. Гірняк Михаїл.

В. 211. Вишнювецкий Михаїл.

В. 215. Гаш Марія, Липак Дмитро, Маргіта Василь, Маргіта Іван.

В. 217. Гойсак Стефан.

В. 221. Мотало Петро.

В. 222. Запоточний Йосафат, Даркевич Вавтер.

В. 223. Ковалко Іван, Павлишин Данило, Кисплиця Іван, Бойко Іван.

В. 223. Воробій Пилип.

В. 225. Сенюх Данило, Пеленьский Іван, Семчек Михаїл, Слоньский Михаїл, Семко Ілько.

В. 229. Романяк Семен, Гарам Юрко, Луцак Мих., Притула Петро, Іванус Мих., Сахрин Гриць, Бабюх Василь.

В. 230. Скірпан Павлїна.

В. 232. Земледух Антін.

В. 233. Павлпковский Іван.

В. 234. Могила Ілько, Кіценюк Іван, Малафій Лев, Замойский Григор.

В. 234. Дрогижевский Антін.

В. 237. Лехуш Василь.

В. 239 Олійник Василь, Занчук Михаїл, Черкас Никола, Ланьский Михаїл, Масливяк Кирiян.

В. 240. Пацула Василь.

В. 243. Вишневский Павло, Рудий Олекса.

В. 244. Козла Кася дит.

Т. Лабовский.
секр. рекд.

На закінчене шкільного року

відбуде ся

в суботу дня 26-го червня в Ансонії, Конн в німецкій гали

ВЕЧЕРОК

З ПРЕДСТАВЛЕНЄМ ДРАМАТИЧНИМ

під управою учителя М. Каськова.

ПРОГРАМА.

1. Вступне слово.
2. Молитва — ,,Боже Отче''.................. хор школярів
3. ,,Любов вітчини'', деклям. учениця, А. Підбережняк
4. Ф. Колесса, ,,Вулиця''...................... хор мішаний
5. ,,Доля руського народа'' деклямація учениця.. Е. Карляк
6. ,,Родимий краю'', сольо, учениця........... А. Ціркот
7. ,,Україна'', деклямація учениця............... А. Смий
8. ,,Над Прутом'',..хор
9. ,,Рідна мова'', деклямація учениця... Н. Суптелона

G 84

II.

ПРОСЬВІТА НАРОДА

комедійна в 4-ох діях.

ОСОБИ:

Степан рубач.. М. Грибіник
Катерина, єго жена............................ Ю. Полянська
Михась } їх дїти........................ ученик Ст. Висовский
Одарка } учениця М. Шкурат
Левицкий, властитель дому.................. П. Пенюк
Юрко, єго син — ученик....................... М. Висовський
Настоятель бурси.. В. Шуран
Микола, Івась, Олесь, Павло і Петрусь, ученики в бурсї М. Студент, Д. Ціркот, В. Феленчак, М. Підбережняк і Д. Шкурат.
,,Молитва''... хор школярів

В перервах гра на фортепянї Марії Підбережняк.

Початок точно о 8 годинї.

Вступ для старших 25 цнт. — для дїтей 15 цнт.

Книжки

які можна дістати вскладі книжок „Свободи“:

	цнт.
Америка	15
Ацтеі та пустельник і т. і.	15
Борба кляс і чому бобітники організують ся	15
В Старім і Новім краю	25
Гріхи міліоцерів і т. п. С. 7.	15
Дещо з історії православної місії в Америці	10
Дещо про звізди	30
Дві леваді і т. п. С. 5	15
Дорога любови, то Божа дорога, С. 6.	15
Еміґрант	15
Жовнір	10
Журавлі	10
Житє, зарібки, організації і т. п. в Спол. Державах	15
Земельне питанє	15
Зуб за зуб	10
Історія Руси з образками	10
Капітал і праця	15
Книжка рахункова	50
Казка про Жидів	15
Многострадальний народ, огляд історії українського народу	20
Навернений Грішник	20
Народний рух австро-угорських Русинів	15
Новий Завіт	$2
Образки і загадки	10
Оповідання	15
Про відступників від рос. православія	10
Про нутро землі	25
Підземні скарби	25
Покуса	10
Псалтир	$1
Розмова Поляка з Русином	15
Смерть	15
Стародавні казки та оповідання	15
Степові люде	15
Страйк	20
Стріляй на смерть, робітнича драма	15
Товариска ворожка	15
Унія в Америці	20
Хто з чого жие	15
Які то є люди на землі, з образками	50
Як мужик ходив до царя правди шукати	15
Через кордон	15
Руско-англійский тлумач	60
Польско-англійский тлумач	60

Молитвенники в красній оправі.

Бог Надежда моя	$2.50
Хліб Душі	2.50
Druh Duszi	1.50
Druh Duszi (в звич. опр.)	.75
Молитвенник малий	1.50
Вінець	1.50
Зборник	2.30

Також можна дістати:

Книжочки колекторські церковні	10
Книжочки Братскі	10
Метрики хрещення	3
Метрики шлюбні	3
Метрики смерти	3
Помяник померших душ	10

Пишіть на адресу:

Swoboda,

184 Hudson St., New York.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

ВАЖНЕ ДЛЯ РОБІТНИКІВ! ВАЖНЕ ДЛЯ ДІВЧАТ!

Безплатне Руске Бюро Праці ім. сьв. Рафаіла, 339 East 20th Street. New York (близько рускої грек. кат. церкви сьв. Юрія) межи 1 а 2 евнею вишукує роботу для мущин і желщин, і уділяє інформацій та поради еміґрантам.

Просимо всіх, що знають про яку роботу на своїм плейзї для мущин, або дівчат, донести про се під слїдуючою адресою:

ST. RAPHAELS RUTHENIAN FREE EMPLOYMENT BUREAU

339 East 20-th St., New York

Іван Солтис, менаджер.

„Гайдамаки“

МІСЯЧНИК Для українського робучого народа в Америці.

Виходить в четвер в кінцем кождого місяця під числом 339 E. 20-th Street. New-York, N. Y.

Передплата на рік 1·00 долар. В Австрії і Росії „ 1·50. доляра.

Адреса: „Haydamaka“ 127 East 7 Street New-York N. Y.

ОДИНОКИЙ РУСЬКИЙ ФОТОҐРАФ

ПАВЛО ГУРДУС

77 Newark Ave., близько Henderson St., JERSEY CITY, N. J.

Прийдіть до моєї роботи і прндивіть ся моїй роботі, а яко правдиві знатоки переконаетесь, що я більше даю, чим обіцюю. Фотоґрафії виконую старанно і з всякою точностию.

Дивіть ся добре на нумер дому!

P. HURDUS.

77 Newark Ave., near Henderson St., JERSEY CITY, N. J.

ВИРОБИ БРАЦКІ

шапкі, шапки, відзнаки, хоругви, уніформи.

Ціннє і проби вельге дарок

Можете писати до нас по руски. словацьки або польски.

R. H. MORGAN
13 N. MAIN ST.
SHENANDOAH, PA.

MERCHANTS NATIONAL BANK
ШЕНАНДОА, ПА.

Капітал 100.000.00 дол.
Надвишка 120.000.00 дол.

Депозити вивше пів міліона долярів.

Се є NATIONAL BANK чартерований Урядом Злучених Держав і під безпосередною контролею тогож уряду.

Є се одинокий Банк в Шенандоа, Па. що має свій власний будинок, в якім містить ся почта.

Вкладайте гроші до того Банку а дістанете від них процент Банк сей виплачує що року тисячі долярів проценту своїм костумерам, котрі мають в нім свої гроші.

Там розмовляє ся по руски.
Merchants National Bank
на розі улиць Мейн і Лойд.
Shenandoah, Pa.

Одинокий руский адвокат і нотар на цїлу Америку

Доктор прав

ЮЛІЯН ЧУПКА

Конзулярний комісар.

Полагоджує всї справи в Галичині Процеса спадкові і ґрунтові. Відбере гроші від довжників. Справи військові Споряджує контракти, повномочія і всякі инші документи. Перепроваджує інтабуляції і всї вписи гіпотечні. 2-

3 N. Main Str. WILKES BARRE, PA
Адрес почтовий: JULIAN CZUPKA, LL. D.
P. O Box 372. WILKES-BARRE, PA.

ВАЖНЕ ДЛЯ ВСЇХ, ЩО БАЖАЮТЬ МАТИ КРАСНЕ І ПРИЄМНЕ ЛИЦЕ!

Єсли хочеш мати твар гладку і хорошу, єсли хочеш раз на завсїгди позбутись всяких плям, ириків, прищів і пр ужпвай нашої масти 23-

„PULCHRIN“

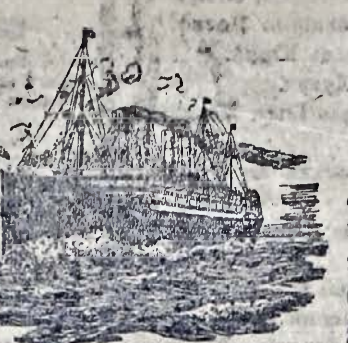
яка в коротції зробить твоє лице хорошим, гладким і приємном для Вашого оточеня. Велику вагу має се для дівчат, що бажають мати гладку і здорову церу.

Висилаємо всейчас по одержаню 50 цнт. сріблом або в марках почтових.

Sachs Pharmacal Laboratory,
335 Williams Avenue, Brooklyn, N. Y.

РУСИНИ! ВСТУПАЙТЕ В ЧЛЕНИ Р. Н. СОЮЗА. СОЮЗ ПЛАТИТЬ 1000 ДОЛ. ПОСМЕРТНОГО.

Руска Аґенція Корабельна і Пересилка Грошей

з кавцією 15.000 долярів і під контролею Стейту Ню Йорк.

184 Hudson Str., New York, N. Y.

Ся Контора залагоджує слідуючі справи:

Пересилає Гроші до всїх країв по цінах можливо найтанших і як найскорше.

Продає Шифкарти на ріжні лінії корабельні до старого краю і в краю до Америки по найтанших цїнах.

Виробляє повновласти, контракти купна і продажи засмотрені підписом конзуля; перепроваджує всякі инші справи зі судами і старокраєвими властями.

Полагоджує справи військові, як увільнене від асетирунку, військової контролї, увільнене від вправ і т. п.

Міняє гроші — старокраєві на американьскі і американьскі на краєві після біжучого курсу.

Адреса:

Ruthenian Exchange Co.

184 Hudson Str., New York, N. Y.

„ДУШПАСТИР“

се прекрасна, щиро-руська церковно-народна ґазета.

Виходить в Ню Йорку, кождого місяця, подає гарні науки духовні і відомости зі сьвіта. В „Душпастир-и“ друкують ся важні для всїх оголошеня гр. кат. канцелярії Епископської. Не брак там і жартів веселих та сьмішних, і красних образків. „Душпастир“ всїм подобає ся — всї єго хвалять.

Коштує на цїлий рік так тут в Америці як і до старого краю всего лиш **$1.20.**

Читайте, що пишуть за „Душпастир“:

Canora, Sask., Canada, Март 29, 1909.

Всечесна Редакціє Душпастиря! — ....Признаю Вам щиру правду, що нїяка часопись так не вдоволила мене, як ся наша, дорога часопись „Душпастир“... Ся часопись то есть так, якби в дуже сильну посуху, легкий, маннистий дощ... Нехай засіяє благодать Божа над сим початком так гарного і сьвятого дїла! — З поважанем Олекса Хабун.

Подібні похвальні листи приходять до Редакції „Душпастиря“, май же що дня. Тож замовляйте „Душпастиря“ чим-скорше для себе і для Ваших свояків і знакомих тутки і в краю.

„Душпастир“ повинен бути в кождій руськії хатї.

Гроші на „Душпастир“ треба посилати (найлїпше почтовим моней-ордером) на імя:
Rev. N. Pidhorecki 184 Hudson Str., New York, N. Y.

Читайте уважно!

Звертаємо увагу усїх Вп. Родимців що одиноким управненим до пересилки гроший на стейт Коннектикот є

ГАВРИЇЛ ДЗЯДИК,
130 Main Str., Derby, Conn.

який є нотарем публичним і має кавцію в стейті в сумі 10.000 долярів.

У всякій справі удавайте ся лиш до него. Він виробляє повновласти, контракти купна і продажи і т. д. Полагоджує справи військові як увільнення від асентерунку, контролї, вправ і т. п. Продає шифкарти на всї лінії корабельні. Міняє і пересилає гроші до всїх країв.

Тому, Родимці, проч з чужими а удавайте ся лиш до:

GABRIEL DZIADYK,
130 Main Str., Derby, Conn.

Ш. з 17 камінями желїзничий годинник для мущин і жінок, накручує ся без ключика, позолочуваний, з ґаранцією на 20 літ, подвійні куверти красно вирізвані. Ходить безусловно точно та спеціяльно зроблений для людей, котрі роблять при желїзницях, і ґварантує ся на 20 лїт. Незвичайна нагода. — Ми вишлемо сей годинник на кожду адресу за посліплатою (C. O. D.) $5·75 і за зворотом пересилки, з тим привілейом, що кождий може його оглянути, і єсли єму не подобає ся — то тодї не потребує платити анї одного цента. За такий годинник у иньшого купця треба заплатити $5 дол. Дуже гарний 14 кар. золотом позолочений ланьцушок з дармовісом — додає ся даром до кождого годинника.

EXCELSIOR WATCH CO. 30
1101 Athenaeum Building, Chicago, Ill.

Dr. J. SZLUPAS,

1419 N. Main Ave., Scranton Pa.

Можна его бачити в офісі; від 8-ої до 10-ої год. рано, від 2-ої до 4-ої попл., від 7-ої до 10-ої вечер.

Old P'hone 1269—B.

Свій до свого!

Нумо Братя! Свій до свого!
До Мамроша! Всї до одного!
Чужих усїх поминайте,
Тільки свого підпирайте.
Мамрош Русин справедливий,
А в бизнесї все уntивий —
Хто-же хоче більше знати,
Прошу прийти й переконатись.
Горївки найлучші має,
Бо злих зовсїм не тримає.
Й так віскy, комовицю,
Для всїх добру сливовицю
Арак, коньяк, рум, паленка
І кмінківка солоденька;
Вина рівнож всї хороші
І та до дешеві гроші.
Пиво сьвіже і холодне —
Лучше бути вже не годне.
Є цигара, щоб курити
Лиш у него тра купити.
Тому Братя, памятайте,
Та до нього завертайте.
А ті, що в контрів приїжджаєте
Най сей адрес памятають:

Trof. Mamrosh,
110 Morris str.,
Jersey City, N. J.

THE FIRST NATIONAL BANK
OF MINERSVILLE, PA.

Капітал $50.000.00. Надвишка і нерозділені зиски $93.000.00.

Заснований 1864 року.

Найстарший Народний Банк в Скулкил Кавнті.

Провадить загальний банковий бизнес. Видає міжнародні моні ордери, драфти і пересилає гроші до всїх частий сьвіта, позичає гроші на реальности. Депозити сего банку подвоились протягом послїдних 5 лїт і виносять тепер около $500.000.00.

Гроші пересилає через фірму Knauth Nachod & Kuhne, New York, N. Y.

Накладом „СВОБОДИ“ вийшли

Папері листові

окрашені гарними вінетами і портретами наших руских ґеніїв — Продає друкарня „Свободи“ по цїнї 50 цнт. за 25 штук. Адрес:

„SWOBODA“
184 Hudson Str. New York, N. Y.

Позір, Братя Русини! Я виробляю з найлїпшого матеріялу за найнизші цїни **Братскі шапки, Відзнаки, Паси, Брошки, фани, Хоругви, Уніформи, Печатки** всякого рода так для братств, як і для поодинових осіб

Продаю найлїпші види з житя Ісуса Христа від Рождества аж до Вовнесенія. Продаю тоже книжки до моленя і сьвітскі: руські, польскі і словеньскі по дуже низьких цїнах. — Єсьм Русином, а до того членом Р. Н. Союза. Проч з чужими! Удавайтесь лиш до свого! Як хто знає, най так пише. За роботу ґварантую. Моя адреса така:

Stefan Kalakuka
215 Moran Court, Scranton, Pa.

Лікар ✝ Спеціяліст

Doctor S. Robert Schultz

39 East 7th Str. New York.

Телефон 3645 Orchard.

Лічить усякі недуги дїточі, мужескі і жіночі.

Вилічене — єсли можливе — ґварантує ся.

Лічить після найновійших систем електрикою, та посідає найлутші електричні машини.

Досліджує при помочи промінїв Рентґена. Nebulitzer — одиноке найуспішнїйше срество проти катару при помочи інгаляції.

DOCTOR SCHULTZ
39 E. 7th Str., New York City,
поміж 2 а 3 евеню.

Години урядові 8-10 рано, 2-5 попол., 6.30-8 веч.

Дає ради і вскавівки рівнож листовно.

Оден з найбільших броварів в Америці.

Варить пиво на краєвий спосіб, без всяких примішок.

Хто лиш раз покоштує сего пива, то иншого вже не буде пити.

Голова від него нїколи не болить, бо єсть здорове і поживне.

Не треба его зрештою хвалити, бо добре само за себе говорить.

E. ROBINSON'S SONS,

Lager Beer Brewery,

435 to 455 N. 7-th Str., Scranton, Pa.

Telephone calls:
General Office 2333, Night Call 4854.

Нащо прати біле на біло а потім крохмалити его на сиво або пруговато брудним крохмалем -- держаним отверто під лядою ґросерника. ARGO є досконалим крохмалем для всяких родів праня. Крохмалю можна уживати горячого або зимного. Купуйте пакетик чистого ARGO за 5 центів.

